

Vlaams
Parlement

ingediend op **509** (2015-2016) – Nr. 1
16 oktober 2015 (2015-2016)

Beleidsbrief

Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen
en Ontwikkelingssamenwerking
2015-2016

ingediend door minister-president Geert Bourgeois

**Ontwerp
Beleidsbrief**

**Buitenlands Beleid,
Internationaal Ondernemen en
Ontwikkelingssamenwerking**

Beleidsprioriteiten 2015-2016

**Ingediend door de heer Geert Bourgeois,
minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van buitenlands beleid en onroerend
erfgoed**

INHOUD

Lijst met afkortingen	7
Managementsamenvatting	9
I. INLEIDING	10
II. STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN	14
1. De belangen van de Vlaamse samenleving zijn internationaal goed behartigd	14
1.1 Vlaanderen maakt deel uit van een slagkrachtige EU	14
1.1.1 Opties voor een slagkrachtige EU articuleren en verdedigen	14
1.1.2 Een Europese reflex creëren	14
1.1.3 De structurele interactie tussen de Vlaamse en de Europese instellingen verhogen	15
1.1.4 De Europese regelgeving correct en snel omzetten	15
1.2 Vlaanderen heeft goede relaties met buitenlandse overheden	16
1.3 Vlaanderen is gericht aanwezig in multilaterale organisaties	17
2. Vlaanderen heeft een sterke(re) internationale reputatie die ons beter vooruit helpt	19
2.1 Vlaanderen is gekend als sterke en innovatieve economie	19
2.2 Vlaanderen is erkend als een logistieke toegangspoort tot Europa	19
2.3 Vlaanderen staat te boek als een top toeristische bestemming	19
2.4 Vlaanderen is synoniem voor state of the art	20
2.5 Vlaanderen geldt als place to be voor onderwijs en wetenschap	21
2.6 Expats in binnen- en buitenland zijn geïnspireerd door Vlaanderen	21
3. De Vlaamse economie staat in een sterke concurrentiepositie door internationalisering	23
3.1 Vlaanderen is wereldwijd nog prominenter gepositioneerd als een sterke en innovatieve economie	23
3.1.1 Eén strategie voor internationalisering van de Vlaamse economie	23
3.1.2 Vlaanderen gericht positioneren als investeringslocatie	24
3.1.3 Het Vlaamse economische diplomatieke netwerk versterken	24
3.1.4 Vlaanderen op de kaart zetten door missies en wereldevenementen	25
3.2 Internationalisering staat nog meer centraal in de groeistrategie van bedrijven en clusters	26
3.2.1 Ondernemingen sensibiliseren voor internationalisering	26
3.2.2 Speerpuntclusters sterke internationale spelers maken	26
3.3 Een meer gerichte internationalisering versterkt het economische weefsel in Vlaanderen	27
3.3.1 Vlaamse bedrijven ondersteunen om sneller en duurzamer nieuwe markten te veroveren	27
3.3.2 Vlaamse bedrijven stimuleren om meer actief te zijn in opkomende economieën	29

3.3.3 Een vlotte toegang tot financiering van internationaal ondernemen aanbieden	30
3.3.4 Meer buitenlandse directe investeringen binnenhalen	31
3.3.5 Een investeringsvriendelijk ecosysteem creëren	34
3.4 Een vrijere en eerlijkere internationale handel is gunstig voor de Vlaamse economie	35
3.4.1 Werken aan toegankelijker buitenlandse markten	36
3.4.2 Vlaamse investeringen in het buitenland beschermen.....	37
3.5 De internationale bereikbaarheid van Vlaanderen verzekert de concurrentiepositie van de Vlaamse economie	38
4. Vlaanderen draagt ertoe bij dat de internationale armoede verder afneemt	39
4.1 De Vlaamse samenwerking blijft geconcentreerd op de partnerlanden in Zuidelijk Afrika.....	39
4.1.1 Waardig werk creëren via KMMO-ontwikkeling in Zuid-Afrika.....	39
4.1.2 Het recht op gezondheidszorg mee helpen realiseren in Mozambique .	40
4.1.3 Bijdragen tot een performant landbouwbeleid en het recht op voedselzekerheid in Malawi	42
4.2 We spelen permanent in op belangrijke trends en evoluties in Zuidelijk Afrika	42
4.2.1 Onze inspanningen in lijn brengen met de mondiale post-2015 agenda	42
4.2.2 Flankerende initiatieven ondersteunen in de regio Zuidelijk Afrika.....	44
4.2.3 Samenwerken met de private sector in domeinen relevant voor ontwikkeling	45
4.3 Vlaanderen leeft de internationale verbintenissen inzake internationale klimaatbijstand na	45
4.4 Vlaanderen schakelt zich in de internationale armoede-agenda in.....	46
4.4.1 Verhogen van de effectiviteit van de hulp	46
4.4.2 Realiseren van een integrale noodhulpbenadering.....	46
4.4.3 Versterken van het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking.....	47
5. We werken mee aan een democratischer en rechtvaardiger wereld	48
5.1 Vlaanderen streeft naar een betere naleving van de rechten van de mens wereldwijd	48
5.2 De herdenking van de Eerste Wereldoorlog versterkt de vredesgedachte	49
5.3 Vlaanderen draagt zijn expertise uit inzake trauma en transformatie	50
5.4 Good governance is een rode draad door de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking.....	50
5.5 Bedrijven ondernemen duurzaam en 'maatschappelijk verantwoord' in het buitenland.....	50
5.6 Er is respect voor arbeids- en milieunormen.....	51
5.7 Vlaanderen voert een verantwoord(elijk) vergunningsbeleid voor handel in strategische goederen	52

5.7.1	Verdere praktische uitvoering van het Wapenhandel decreet	52
5.7.2	Blijvend inzetten op outreach.....	52
5.7.3	Verkorten van de doorlooptijd van de dossiers.....	53
5.7.4	Bijdragen aan de promotie van het VN-Wapenhandel verdrag en van een wereldwijde gelijkschakeling van regelgeving	53
5.7.5	Mee waken over het respecteren van internationale afspraken over sanctieregimes	54
5.7.6	Meewerken aan het samenwerkingsakkoord inzake nucleaire export ..	54
III. EEN EFFICIËNTE EN KWALITEITSVOLLE ORGANISATIE DIE BIJDRAAGT TOT HET BEHALEN VAN DE DOELSTELLINGEN		55
1.	De entiteiten van het beleidsdomein focussen op de kerntaken en werken efficiënt samen	55
2.	Het departement iV is een volwaardig ministerie van Buitenlandse Zaken.....	55
3.	De Vlaamse vertegenwoordigingen functioneren effectief en efficiënt	56
4.	De subsidies die we verlenen zijn maximaal afgestemd op de doelstellingen	56
4.1	Principes als kader voor subsidies aan multilaterale organisaties	56
4.2	Organisatie van de begroting ontwikkelingssamenwerking in lijn met de realiteit in het Zuiden.....	57
5.	Er is een optimale intra-federale samenwerking met respect voor ieders bevoegdheden	57
BIJLAGEN		
Bijlage 1	Verdeling subsidies.....	58
Bijlage 2.	Regelgevingsagenda.....	62
Bijlage 3.	Moties en resoluties van het Vlaams Parlement	63
Bijlage 4.	Rapportering over de opvolging van de aanbevelingen van het Rekenhof	65
Bijlage 5.	Rapportering over gevolgen gegeven aan de arresten van het Grondwettelijk Hof en het Hof van Justitie die betrekking hebben op de regelgeving	66

Lijst met afkortingen

AAVR	Algemeen Afgevaardigde van de Vlaamse Regering
AGO	Agentschap voor Overheidspersoneel
APEC	Antwerp/Flanders Port Training Center
AIO	Agentschap voor Innovatie en Ondernemen
AO	Agentschap Ondernemen
ASEAN	Association of Southeast Asian Nations
BBP	Bruto Binnenlands Product
BLEU	Belgisch-Luxemburgse Economische Unie
BRIC	Brazilië, Rusland, India en China
BRICS	Brazilië, Rusland, India, China, Zuid-Afrika
dCSG	dienst Controle Strategische Goederen
DiV	Departement internationaal Vlaanderen
EBN	Expertisecentrum Buitenlands Netwerk
EBRD	European Bank for Reconstruction and Development
EEN	Enterprise Europe Network
EIB	European Investment Bank
EU	Europese Unie
EY	Ernst & Young
FAO	Voedsel- en Landbouworganisatie
FIT	Flanders Investment & Trade
FOD	Federale overheidsdienst
IAO	Internationale Arbeidsorganisatie
ICBB	Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid
IMEC	Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum
IMF	Internationaal Monetair Fonds
IS	Islamitisch Kalifaat
ITG	Instituut voor Tropische Geneeskunde
ITMMA	Institute of Transport and Maritime Management Antwerp
iV	internationaal Vlaanderen
KMO	Kleine en Middelgrote Onderneming
KMMO	Kleine, Micro en Middelgrote Onderneming
MFK	Meerjarig Financieel Kader
MINT	Mexico, Indonesië, Nigeria en Turkije
MVO	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
NGO	Niet-gouvernementele organisatie
ODA	Official Development Assistance
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
SIAL	Salon de l'industrie agroalimentaire (oktober, Parijs)
SOIA	Strategisch Overlegorgaan voor Internationale Aangelegenheden
SWOT	sterkte-zwakke analyse (Strengths, Weaknesses, Opportunities & Threats)
TA	Technologieattaché
VK	Verenigd Koninkrijk
VS	Verenigde Staten
UNCTAD	UN Conference on Trade and Development
UNDP	United Nations Development Programme
UNESCO	UN Educational, Scientific and Cultural Organization

UNFPO	United Nations Population Fun
UNICEF	United Nations Children's Fund
VLEV	Vlaams Economisch Vertegenwoordiger
vleva	Vlaams-Europees Verbindingsagentschap
VN	Verenigde Naties
WGO	Wereldgezondheidsorganisatie
WHO	Wereldhandelsorganisatie
WOI	Wereldoorlog I
VLZ	Vlaams Instituut voor de Zee

MANAGEMENTSAMENVATTING

Ik stel vijf strategische doelstellingen voorop om te komen tot een sterk en ambitieus buitenlands beleid, waarmee we Vlaanderen verbinden met het buitenland:

1. De belangen van de Vlaamse samenleving zijn internationaal goed behartigd
2. Vlaanderen heeft een sterke(re) internationale reputatie die ons ook beter vooruit helpt
3. De Vlaamse economie staat in een sterke concurrentiepositie door internationalisering
4. Vlaanderen draagt ertoe bij dat de internationale armoede verder afneemt
5. We werken mee aan een democratischer en rechtvaardiger wereld

I. INLEIDING

In mijn Septemberverklaring heb ik enkele voorbeelden gegeven van hoe snel de wereld verandert en hoe belangrijk het is om wereldwijde omwentelingen scherp in het oog te houden. Veel van die veranderingsprocessen hebben ingrijpende gevolgen op lange termijn: de groei van de wereldbevolking, de verstedelijking, de vergrijzing, de klimaatverandering, de toenemende vraag naar voedsel, energie en water.

We kunnen ons niet afsluiten van de structurele ontwrichting in veel landen net buiten Europa. Door de sterke interdependentie en de mondialisering voelt ook Vlaanderen de effecten daarvan. De aanleiding zijn vaak onoverbrugbare politieke tegenstellingen en godsdienstige onverdraagzaamheid. Maar onder meer geopolitieke ambities van andere landen, het miskennen van rechten en vrijheden, corruptie, overbevolking en een slechte economische situatie spelen evenzeer mee.

In tegenstelling tot het aanvankelijke grote enthousiasme, liep de Arabische Lente tussen 2010 en 2012 in een aantal gevallen uit op een bloedige strijd tegen het autoritaire bestuur. Landen waar een relatief geweldloze overgang naar een nieuwe grondwet plaatsvond, zoals Tunesië, zijn een uitzondering.

In Libië, Jemen, Syrië en Irak raakte een deel van het land in de loop van 2014 in handen van het Islamitisch Kalifaat (IS) dat zich beroept op een orthodoxe leer van de Islam, met inbegrip van onthoofdingen, vernietiging van pre-islamitisch erfgoed en slavernij. De uittocht uit Westerse landen van jongeren met een Islamachtergrond om strijd te voeren zij aan zij met de IS schokte de Europese bevolking. Ook Vlaanderen staat hier voor grote uitdagingen en heeft een reeks maatregelen uitgewerkt in een Vlaams actieplan deradicalisering.

Vooraf in Irak in Syrië zitten de regeringen in het defensief. In Syrië is niet IS maar de regering Assad volgens mensenrechtenwaarnemers verantwoordelijk voor het grootste aantal burgerslachtoffers. Ze wijzen vooral naar de verwoestende kracht van de barrel bombs op burgerdoelen. Met de komst op de Syrische slagvelden van Russische militairen en wapensystemen is de oorlog in een nieuwe fase getreden.

Door bombardementen, wapenleveringen en opleiding van militairen en militieleden slaagde een internationale coalitie, waar ook ons land toe behoort, erin de opmars van IS in Irak en Syrië enigszins te beperken. De herovering van de Syrische grensstad Kobane en nabije omgeving in het voorjaar van 2015 door Koerdische milities, met luchtsteun van de Verenigde Staten, dwong wereldwijd respect af. Maar het vernieuwde zelfbewustzijn van de Koerden leidde tot achterdocht in Turkije dat in juli 2015 opnieuw de strijd aanging met de Koerdische Arbeiderspartij (PKK).

Europa beleeft de grootste vluchtelingen crisis sinds de Tweede Wereldoorlog. Een migratiestroom naar en doorheen de Europese Unie plaatst de 28 lidstaten en het Europese project zelf voor enorme uitdagingen. Volgens de Internationale Organisatie voor Migratie hebben 464.000 migranten tijdens de eerste 9 maanden van 2015 de Middellandse Zee overgestoken. De grootste groep bestaat uit Syriërs (39%), op de vlucht voor de inmiddels vier en een half jaar durende Syrische burgeroorlog. De tweede grootste groep bestaat uit Afghanen (11%), op de vlucht voor de oorlog met Taliban rebellen. De derde grootste groep bestaat uit Eritreeërs (7%), die gebukt gaan onder mensenrechtenschendingen door hun overheid. De migratiegolf legt druk op Italië en Griekenland, waar veel bootvluchtelingen stranden, en is ook een bron van spanning tussen de Balkanlanden.

Oekraïne blijft de inzet van een aanslepend conflict tussen Europees gezinde en pro-Russische krachten. Duitsland, Frankrijk, Rusland en Oekraïne sloten op 12 februari 2015 een wankel wapenstilstand. Het economisch zwakke Oekraïne dreigt, tegen de

achtergrond van een opflakkerende koude oorlogssfeer, opgezaald te geraken met een nieuw *frozen conflict* aan de Oostgrens van Europa. De Europese landbouwcrisis, die mee het gevolg is van het Russische embargo, laat zich ook in Vlaanderen voelen.

Ondanks dit alles is er ook een aantal lichtpunten. Er zijn de verbeterde relaties met Iran en de toenadering tussen de Verenigde Staten en Cuba. Verder is er de gunstige economische ontwikkeling in een aantal Afrikaanse landen. Dat biedt opportuniteiten voor het Vlaamse bedrijfsleven. Maar die laatste ontwikkeling blijft fragiel.

De economische groei van Europa en de Verenigde Staten neemt toe, maar de motor van de groei landen sputtert. Er zit een stevige rem op de groei van zowel BRICS als MINT landen. Stuk voor stuk zorgden deze landen de afgelopen jaren voor een indrukwekkende groei, maar nu is de rek eruit, om verschillende redenen. Vele van deze landen zijn afhankelijk van uitvoer van grondstoffen. De daling van de prijs van minerale brandstoffen en grondstoffen, en een terugvallende handel tussen groei landen onderling, hebben voor een flinke deuk in de inkomsten gezorgd. Vele van deze landen hebben bovendien nog geen mature binnenlandse economie. De groeivertraging zal nog even duren, zeggen analisten, maar de groei zal terugkomen, weliswaar niet op het niveau van voor de financiële crisis.

De Chinese groei is sinds 2014 sterk vertraagd en dat heeft een mondiale impact, wat niet betekent dat alle indicatoren in het rood staan. China heeft een overschot op de lopende rekening en weinig buitenlandse schulden. De overheidsfinanciën zijn relatief gezond en naast een schuldenberg heeft China ook een spaarberg. Maar het belang van de consumptie moet omhoog, door de artificieel goedkope kredieten is de groei teveel afhankelijk van investeringen. Voorlopig houdt de wereldeconomie stand, maar een langer durende malaise dreigt ook onze economie te besmetten.

Volgens het Institute for International Finance is vooral voor de ontwikkelde landen het beeld van de nabije toekomst rooskleurig. Opkomende markten zijn meer dan ooit afhankelijk van ontwikkelde landen voor hun heropleving: direct, via handel, maar ook indirect, via kapitaalstromen.

De vooruitzichten voor de eurozone zijn volgens de Europese Commissie positiever dan de vorige jaren, maar de verwachte groei voor 2015 blijft hangen op 1,5% binnen de eurozone (en op 1,8% in alle EU-landen) en 1,9% in 2016.

Voor de wereldgoederenhandel zijn de vooruitzichten volgens de WHO positief: 3,3 % groei in 2015, 4% in 2016, een versnelde groei vergeleken met de vorige jaren van gemiddeld 2,4%. De wereldhandel in diensten groeide in 2014 al met 4%.

Ons land zakt één plaats naar nummer dertien op de lijst van wereldgoederenexporteurs. China blijft de grootste goederenexporteur ter wereld, na de VS en Duitsland. Voor export van diensten daarentegen won België 3 plaatsen op de wereldranglijst, naar de 12de plaats. Op nummer 1 staat de Verenigde Staten, gevolgd door het Verenigd Koninkrijk en Duitsland.

Vlaanderen presteerde in 2014 ongeveer gelijk aan 2013 inzake goederenexport, met een kleine stijging van 0,49% naar 293,5 miljard. In het eerste kwartaal 2015 blijft de groei timide (0,12%). De handelsbalans echter kleurt groen in dit eerste kwartaal 2015, met een overschot van 3,8 miljard euro.

We noteerden in 2014 een sterke stijging van de export naar de VS (+8,9%), Sub Sahara Afrika (+4,2%) en het Midden Oosten (+4,9%). De export naar Zuid-Amerika liep fors terug. Algemeen daalde de export richting BRICS (-1,26%) niet alleen naar Rusland, maar ook naar Brazilië en naar Zuid-Afrika. India en China blijven stijgen.

Wereldwijd daalde de buitenlandse investeringsinstroom volgens UNCTAD fors in 2014 door een kwetsbare wereldeconomie en een politiek onzeker klimaat voor investeerders.

Volgens EY steeg in Europa dan weer het aantal directe buitenlandse investeringsprojecten met 10%. Het aantal jobs dat daarmee gepaard gaat, steeg maar liefst met 12%. Voor 2015 verwacht EY dat Noord-Amerika China zal vervangen als grootste concurrent van Europa als investeringsbestemming. De investeringen in productie trekken weer aan in Europa, maar de investeringen in dienstenactiviteiten (software, financiële diensten) stijgen sneller.

In 2014 heeft Vlaanderen 184 nieuwe investeringsprojecten aangetrokken, voor een bedrag van 2,77 miljard euro en goed voor 4164 jobs. Dat is een lichte daling in het aantal projecten, maar een stijging inzake bedrag en tewerkstelling. Europese investeerders blijven verantwoordelijk voor zowat de helft van de investeringen. Het aandeel van de Amerikaanse investeringen steeg gevoelig (naar 31%). Het aandeel uit Azië en het Midden-Oosten daalde licht naar 23%.

Onverwachte geopolitieke situaties zijn uiteraard zeer bepalend voor de economische relaties van Vlaanderen met sommige landen, zowel positief als negatief. Het Russische embargo dat een zwaar effect heeft op de Vlaamse land- en tuinbouwsector, de situatie in landen als Syrië, Libië, enz... leggen handels- en investeringsstromen nagenoeg stil. De normaliserende relaties met Iran en Cuba bieden dan weer opportuniteiten voor Vlaanderen.

In 2015 eindigt de uitvoeringstermijn van de Millennium-ontwikkelingsdoelen. Hoewel niet alle doelstellingen overal zijn gerealiseerd, mobiliseerde de agenda zowel donoren als ontwikkelingslanden bij het nastreven van armoedebestrijding wereldwijd. Op 15 jaar tijd is er op een aantal indicatoren significante vooruitgang geboekt. Vandaag sterven elke dag 17.000 minder kinderen dan in 1990. De extreme armoede, gedefinieerd als de bevolkingsgroep die elke dag minder dan 1,25 USD verdient, daalde van 47% naar 14% van de wereldbevolking. De kloof in het onderwijsonderwijs tussen jongens en meisjes in ontwikkelingslanden is weggewerkt. In vergelijking met 1990 verkregen een extra 1,9 miljard mensen toegang tot drinkbaar water. De komende Duurzame Ontwikkelingsdoelen tot 2030 zullen verder werken op dit elan. Het nieuwe kader biedt bovendien een antwoord op het ontbreken van klimaatdoelen binnen de aflopende Millennium-ontwikkelingsdoelen.

Op 1 november 2014 trad een nieuwe Europese Commissie aan. De verkiezingen op 25 mei hadden aangetoond dat in heel wat Europese landen anti-Europese partijen de wind in de zeilen hebben.

Het grootschalige investeringsplan dat Juncker enkele weken later al bekend maakte, moet deels in dit licht worden gezien. De EU wil Europa weer aan het investeren krijgen om zo de stagnerende economie aan te jagen en banen te creëren. Veel grote projecten liggen stil of komen niet van de grond omdat particuliere investeerders een afwachtende houding hebben. Er is een nieuw Europees Fonds voor Strategische Investerings (EFSD) opgericht met 21 miljard euro uit de Europese begroting en van de Europese Investeringsbank. Het fonds zal werken als een startkabel om ruim 300 miljard euro aan investeringen te kunnen aantrekken.

In mei 2015 maakte Europees Commissaris Frans Timmermans zijn masterplan bekend voor een meer eenvoudige Europese regelgeving. De vaak complexe wetten leiden doorgaans tot heel wat administratieve lasten, met onze kmo's als belangrijke slachtoffers. Wetgeving wordt volgens het subsidiariteitsprincipe best zo dicht mogelijk bij de burger genomen. Lukt het niet om een probleem op lokaal, regionaal of nationaal niveau aan te pakken, dan kan Europa haar meerwaarde aantonen door op te treden. De nationale en regionale parlementen spelen hierbij een controlerende rol.

Eind 2009 kwam aan het licht dat Griekenland jarenlang veel te rooskleurige cijfers had verspreid over de tekorten op de begroting en de staatsschuld. Toen de slechte situatie van Griekenland duidelijk werd, ontstond de angst dat de euro in gevaar zou komen als Griekenland failliet zou gaan. De overige eurolanden en het Internationaal Monetair Fonds (IMF) schoten Griekenland te hulp met een pakket noodleningen.

Het Griekse hulpprogramma verliep op 30 juni 2015, waardoor het land in acute geldnood kwam. Op 5 juli sprak de meerderheid van de Grieken zich in een referendum uit tegen verdere bezuinigingen en hervormingen die Griekenland zou moeten doorvoeren voor nieuwe financiële steun. Toch heeft de Griekse regering tijdens een extra Eurotop op 12 juli daarmee ingestemd. Op 11 augustus werden de afspraken afgerond door de experts van Griekenland en was er een akkoord met de geldschieters over het driejarig leningenprogramma voor circa 86 miljard euro afkomstig uit het Europees noodfonds ESM. Hiermee kon het land op 20 augustus een pakket leningen aflossen.

In de sterke Europese regio's Schotland en Catalonië is een belangrijk deel van de bevolking voorstander van onafhankelijkheid. Ondanks verregaande Britse beloften voor meer autonomie, stemde 45% van de Schotten tijdens een referendum op 18 september 2014 voor onafhankelijkheid. De verkiezingen in Catalonië op 27 september 2015 bezorgden de voorstanders van onafhankelijkheid een meerderheid van 72 op 135 zetels in het parlement van de deelstaat.

Op 1 januari 2016 neemt Nederland de fakkel van het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie over van Luxemburg. Het programma van het Nederlands EU-voorzitterschap bevat drie uitgangspunten: een Unie die zich richt op hoofdzaken; die door innovatie groei en banen scheidt; die verbinding aangaat met maatschappelijke actoren.

De Nederlandse regering zal tijdens haar voorzitterschap inzetten op de invulling van de vijf strategische doelstellingen die de Europese Raad in juni 2014 heeft vastgesteld:

- Een Unie van banen, groei en concurrentievermogen;
- een Unie die alle burgers activeert en beschermt;
- naar een Energie Unie met een toekomstgericht klimaatbeleid;
- een Unie van vrijheid, veiligheid en recht;
- de Unie als een sterke mondiale speler.

De Raad Buitenlandse Zaken zal naast de internationale politieke actualiteit, alvast gaan over o.a. het Europees nabuurschapsbeleid, de geïntegreerde benadering van het Europees extern beleid, mensenrechten, verdieping van de defensiesamenwerking, de bilaterale handelsakkoorden met de VS (TTIP) en Japan, de post-2015 duurzame ontwikkelingsdoelen en de relatie tussen ontwikkelingshulp en handel.

II. STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

1. De belangen van de Vlaamse samenleving zijn internationaal goed behartigd

1.1 Vlaanderen maakt deel uit van een slagkrachtige EU

1.1.1 Opties voor een slagkrachtige EU articuleren en verdedigen

2014-2015

Ik bereid een visienota voor, waarin zal worden bepaald welke rol we voor de Europese Unie zien en hoe Vlaanderen daarmee omgaat. Dit gebeurt via een bottom up aanpak. Het vleva is een belangrijke faciliterende actor. vleva organiseert in de aanloop van de visienota daartoe samen met DIV een reeks toekomstseminaries.

De Vlaamse Regering besliste op mijn voorstel over de identificatie van de voor Vlaanderen relevante dossiers en preliminaire subsidiariteitstoets binnen het werkprogramma 2015 van de Europese Commissie (VR 2015 1302 DOC.0137/1). In dit document legde de Vlaamse Regering vast welke EU-dossiers uit het werkprogramma 2015 van de Europese Commissie door de Vlaamse Regering als relevante EU-dossiers zijn gekwalificeerd en welke daarvan prioritair zijn.

2016

Vleva en DIV zetten de toekomstseminaries ter stoffering van de visienota verder. De tekst wordt aangeleverd in het najaar van 2016. Het Vlaams parlement zal inspraak krijgen.

1.1.2 Een Europese reflex creëren

2014-2015

De Vlaamse Regering besliste op welke manier de Europese reflex in Vlaanderen substantieel dient te worden versterkt (VR 2015 0307 DOC.0680). Het is van belang dat de Europese reflex toeneemt bij de lokale besturen, de omzettingpraktijk van de EU-regelgeving verbetert en de EU-kennis bij de Vlaamse ambtenaren sterker wordt.

Ik heb daartoe de volgende actieterreinen afgebakend:

1. Prioriteitstelling inzake EU-dossiers door de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering zal daartoe het werkprogramma van de Europese Commissie screenen.
2. Meer wegen op beleidsvorming door de heronderhandeling van het samenwerkingsakkoord EU. Op mijn initiatief is de herziening van het samenwerkingsakkoord geagendeerd op het Overlegcomité en de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid.
3. Een kwalitatieve en kwantitatieve versterking van de AAVR EU.
4. Snellere, correctere en volledige omzetting van Europese regelgeving in intern recht op basis van een nieuwe omzendbrief. (cf punt 1.1.4.)

Met de ondersteuning van vleva hielden we ook in 2015 de vinger aan de pols van en communiceerden we over Europese financieringsopportuniteiten ten behoeve van Vlaamse actoren. We besteedden hierbij bijzondere aandacht aan het Europees Fonds voor Strategische Investerings (EFSI), o.a. met een informeel lunchdebat met vertegenwoordigers van het middenveld en Vlaamse Europarlementairen in het Europees Parlement en een brede infosessie voor Vlaamse actoren in het Vlaams parlement.

2016

Na het verschijnen eind oktober 2015 van het jaarlijks werkprogramma 2016 van de Europese Commissie, zal de Vlaamse Regering haar prioriteiten ten aanzien van dat werkprogramma opnieuw vastleggen. Vleva zal daartoe een infosessie organiseren met de Europese en Vlaamse belanghebbenden.

Ik verwijs naar de maandelijkse mededeling aan de Vlaamse Regering over de ontwikkelingen in de EU, waar het Vlaams Parlement toegang toe heeft.

In 2016 zal de Vlaamse Regering één pilootdossier identificeren van het werkprogramma van de Europese Commissie dat aan een Vlaamse effectenbeoordeling zal worden onderworpen.

Op mijn vraag zal het departement Kanselarij en Bestuur alvast een voltijdse attaché ter beschikking stellen van de AAVR EU.

Met de ontwikkeling van een beleidsmonitor zet vleva in op nog meer diepgaande opvolging van prioritaire EU-dossiers ten dienste van zijn leden.

1.1.3 De structurele interactie tussen de Vlaamse en de Europese instellingen verhogen

2014-2015

Zowel de Vlaamse administratie als de AAVR EU doen heel wat inspanningen om de interactie met de Europese instellingen te vergroten. Ik had zelf ook een aantal ontmoetingen met leden van de Europese Commissie, onder wie Marianne Thyssen, Elzbieta Bienkowska en Jyrki Katainen.

Vleva en de AAVR EU bouwden voor het derde jaar op rij het netwerk van Vlamingen in de EU verder uit.

2016

Het Voorzitterscollege zal in 2016 op vraag van de Vlaamse Regering een voorstel uitwerken om van de AAVR EU het centrale instrument te maken, dat de interactie tussen Vlaanderen en de Europese instellingen zal verhogen.

Ten eerste dient er een transparante samenwerking te zijn van de AAVR EU met het politieke niveau en de leidinggevende ambtenaren en hun inhoudelijke ondersteuners binnen de beleidsdomeinen.

Ten tweede, komt er een meer strategische benadering van het werkplan van de AAVR EU, rekening houdend met de prioriteitsstelling door de Vlaamse Regering inzake EU-dossiers.

Ten derde is er aandacht voor de band tussen beleidsbeïnvloeding en EU-omzetting.

Ten vierde komt er een Vlaams detachingsbeleid naar de AAVR EU, gebaseerd op de institutionele rol van beleidsdomeinen op niveau van de Raad van Ministers van de Europese Unie en een verdere harmonisering van de personeelsprofielen van de gedetacheerden.

Tenslotte worden afspraken gemaakt over de hiërarchische positie van de AAVR ten aanzien van de Vlaamse ambtenaren die gedetacheerd zijn naar de AAVR EU.

1.1.4 De Europese regelgeving correct en snel omzetten

2014-2015

Zoals afgesproken in het regeerakkoord volgt de Vlaamse Regering de omzetting van de EU-wetgeving nauwgezet op. De monitoring gebeurt door een stand van zaken in de maandelijkse mededeling aan de Vlaamse Regering over de actuele ontwikkelingen op het EU-niveau.

Mede dankzij de versterkte opvolging van omzettingen en inbreuken is het aantal inbreukdossiers in het laatste jaar gevoelig gedaald, van vijftien naar negen in september 2015. Voor de laatste stand van zaken verwijs ik naar de laatste maandelijkse mededeling over de EU-actualiteit.

In de marge van de opmaak van de nota over de versterking van de EU-reflex in Vlaanderen heb ik mijn diensten opgedragen om een analyse uit te voeren van de omzettingscyclus en behandeling van inbreukprocedures binnen Vlaanderen. Deze uitgebreide analyse werd toegevoegd aan de nota aan de Vlaamse Regering. De conclusies zullen in Vlaanderen gebruikt worden in de uitwerking van het ontwerp van omzendbrief over de omzetting van EU-wetgeving waarmee het Departement internationaal Vlaanderen belast is door de Vlaamse Regering. Het is van belang dat bij de omzetting een sense of urgency leeft bij de betrokken diensten, om laattijdige en foutieve omzetting te vermijden.

2016

De omzendbrief met het draaiboek inzake de omzetting van de EU-richtlijnen zal in het najaar ter beschikking zijn van alle beleidsdomeinen.

1.2 Vlaanderen heeft goede relaties met buitenlandse overheden

2014-2015

Mijn administratie werkt dagelijks aan goede relaties met buitenlandse partners in binnen- en buitenland. Het gaat dan ook om een kerntaak voor DIV en FIT. Een voorbeeld daarvan is het overleg met buitenlandse ambassadeurs.

Ik lever, naast andere collega's van de Vlaamse Regering, ook zelf een belangrijke inspanning en beperk mij hieronder tot het overleg dat plaatsvond in de buurlanden en – regio's.

Mijn eerste zending tijdens deze regeerperiode ging richting Den Haag (13 oktober 2014). Ik had met minister-president Mark Rutte onder meer een gesprek over een aantal strategische dossiers in verband met de Nederlandse-Vlaamse samenwerking. We beslisten om een gezamenlijke economische missie te organiseren naar Atlanta in de Verenigde Staten (4-7 oktober 2015). Een ander aandachtspunt was de twintigste verjaardag van het cultureel verdrag tussen Vlaanderen en Nederland. Ik was aanwezig op de startmanifestatie in Rotterdam (8 februari 2015).

Op 20 maart besliste de Vlaamse Regering de werking van de commissie cultureel verdrag Vlaanderen – Nederland te heroriënteren. Het bedrag dat Vlaanderen en Nederland als subsidie ter beschikking stellen aan het CVN-secretariaat wordt voortaan ingezet voor Vlaams-Nederlandse culturele initiatieven in derde landen (vanuit de beide ministeries van buitenlandse zaken).

De herdenking van 200 jaar Koninkrijk der Nederlanden en de betekenis van koning Willem I voor Vlaanderen ging in 2015 niet onopgemerkt voorbij. Ik heb tijdens een zending naar Nederland op 20 mei 2015 eveneens een bezoek gebracht aan de Nieuwe kerk in Delft waar koning Willem I begraven is.

In Düsseldorf (18 november 2014) sprak ik met minister-president Hannelore Kraft van Noordrijn-Westfalen en een aantal regeringsleden. Door de jaren heen hebben de wederzijdse betrekkingen een bijzondere kwaliteit ontwikkeld. Vooral de samenwerking in de wetenschaps- en innovatiesector en op het vlak van transport groeit en schept grote opportuniteiten op het vlak van bilaterale en trilaterale uitwisseling.

Ik vermeld het Seine-Scheldeproject als een van de belangrijkste dossiers met buurland Frankrijk. Verder bracht ik op 22 oktober 2014 een bezoek aan SIAL in Parijs, samen met Anuga, de grootste en belangrijkste voedingsbeurs ter wereld.

Het Verenigd Koninkrijk is het volgende buurland. Er was op 16 augustus 2014 een gesprek met de Secretary of State en de eerste minister van Wales ter gelegenheid van de onthulling van een landmark Wales in Langemark. Verder kon ik de Schotse minister Fiona Hyslop spreken in het Vlaams Parlement (14 oktober 2014). Op 6 november 2014 was ik aanwezig in Londen voor de opening van de Flanders Fields Memorial Garden.

De Luxemburgse premier Bettel heeft mij ontvangen op 15 juni 2015. Ook dit bezoek paste binnen het actieve buurlandenbeleid dat Vlaanderen voert. We hadden het over de Vlaams-Luxemburgse relaties en gezamenlijke uitdagingen. Het Luxemburgse voorzitterschap van de EU kwam eveneens aan bod.

2016

Ik zal in 2016 de inspanningen verderzetten met het oog op een versterking van de samenwerking met onze buitenlandse partners. Beknopte strategienota's zullen daartoe doelstellingen en acties in kaart brengen. In 2016 zijn achtereenvolgens de strategienota's van Zuidelijk-Afrika en de Verenigde Staten beschikbaar. Tegelijk worden de vier bestaande strategienota's met de buurlanden geactualiseerd. Nederland komt als eerste aan bod.

Vlaanderen zal invulling geven aan de viering van 150 jaar diplomatieke relaties met Japan en de viering van 20 jaar samenwerking met de Baltische Staten.

1.3 Vlaanderen is gericht aanwezig in multilaterale organisaties

2014-2015

In 2015 werkte Vlaanderen samen met heel wat multilaterale organisaties. Die komen nog aan bod in de verschillende hoofdstukken van de beleidsbrief. De volgende opsomming is dus niet exhaustief.

Op 15 september 2015 ontmoette ik Irina Bokova, de directeur-generaal van Unesco. Vlaanderen bevestigde begin 2015 zijn engagement ten aanzien van Unesco met een tweejaarlijkse bijdrage van 900.000 euro. Op basis van voorstellen van Unesco zal de Vlaamse Regering de middelen toewijzen aan concrete projecten. Daarnaast blijft Vlaanderen actief binnen de bestuursorganen en intergouvernementele comités van Unesco. Ik streef ernaar om onze nominaties bij Unesco tot een goed einde te brengen.

Ons land oefende van november 2014 tot mei 2015 het voorzitterschap uit van het Comité van Ministers van de Raad van Europa en drukten onze stempel op dit voorzitterschap. We verzorgden zowel thematische evenementen (onder meer over de strijd tegen extremisme, promotie van het jeugdwerk, versterking van de onderwijssamenwerking in Europa) als een erg gesmaakt cultureel programma (met onder meer de Week van de Vlaamse Film in Straatsburg).

Gezien de blijvende interesse van jongeren voor stages bij internationale instellingen, maakte ik in 2015 476.800 euro vrij voor het 'Flanders Trainee Programme', het stagefinancieringsprogramma van de Vlaamse overheid. Dit betekent 125 stageplaatsen voor het jaar 2015.

Het Vlaams trustfonds bij de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) financierde in 2014 een onderzoeksproject (450.000 euro) over arbeidsvoorzieningen in vrijhandelsakkoorden.

De AAVR bij de internationale instellingen in Genève kreeg eind 2014 een vaste werkplek in Genève.

2016

Ik wil in 2016 verder werk maken van het richtinggevend kader voor multilaterale samenwerking binnen de Vlaamse overheid.

Ik trok opnieuw een budget van 450.000 euro uit voor het succesvolle stagefinancieringsprogramma voor stages bij Internationale Organisaties.

De Vlaamse Unesco Commissie kan rekenen op verdere steun. Ik streef ernaar om de communicatie gerelateerde activiteiten en de pedagogische werking (via het internationaal netwerk van Unesco-scholen) te versterken.

In 2016 zal ik de samenwerkingsovereenkomst met de IAO evalueren en desgevallend hernieuwen. Ik reserveer 900.000 euro voor de tweejaarlijkse bijdrage (2016-2017) aan IAO. De toekomstige samenwerking dient sterker aan te sluiten bij ons intern Vlaams arbeidsmarktbeleid, zo kunnen we focussen op waardig werk voor jongeren en vrouwen, met aandacht voor de tripartiete dialoog. In 2016 bestaan de structurele relaties tussen de Vlaamse Regering en de IAO 25 jaar. Mijn diensten zullen naar aanleiding van dit jubileum activiteiten opzetten die inspelen op relevante beleidsthema's voor IAO en Vlaanderen.

Ik zal de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering in Genève verder uitbouwen, door in middelen te voorzien voor een administratief medewerker.

2. Vlaanderen heeft een sterke(re) internationale reputatie die ons beter vooruit helpt

2.1 Vlaanderen is gekend als sterke en innovatieve economie

2014-2015

Samen met mijn collega bevoegd voor economische ontwikkeling heb ik bij verschillende gelegenheden Vlaanderen gepositioneerd als investeringslocatie bij buitenlandse partners. Ik verwijs naar 3.1.1 en 3.1.2 voor meer info over dit thema.

2016

Ik engageer me om die inspanningen verder te zetten.

2.2 Vlaanderen is erkend als logistieke toegangspoort tot Europa

2014-2015

Samen met andere Vlaamse regeringsleden zet ik mij in om Vlaanderen als toegangspoort te promoten. Dit gebeurt tijdens de economische missies waar ik aan participeer en tijdens de politieke contacten, zeker in de buurlanden. Zo waren er de economische prinselijke zending naar Singapore (26 tot 28 november 2014) en het staatsbezoek aan China op (22-27 juni 2015). Ik bracht op 18 november 2014 ook een bezoek aan de voor Antwerpen belangrijke haven van Duisburg en op 8 december 2015 vindt voor het eerst een gezamenlijke werkvergadering plaats tussen de Vlaamse Regering en de Regering van Noordrijn-Westfalen.

Ook FIT speelt de logistieke troeven van Vlaanderen volop uit in de dagelijkse prospectie naar buitenlandse investeerders. Tijdens de gezamenlijke missie met Collega Rutte naar Atlanta lag een grote focus op logistiek en Vlaamse luchthavens.

Verder maakte ik maximum 300.000 euro vrij voor het APEC, het internationale opleidingscentrum dat verbonden is aan de Antwerpse haven en maximum 110.000 euro voor ITMMA, dat met zijn opleidingspakket een internationaal publiek bereikt.

De Vlaamse Regering zet deze regeerperiode in op het verbeteren van de bereikbaarheid via onze waterwegen. Zie punt 3.5. voor de IJzeren Rijn. Het Seine-Scheldeproject dient tegen 2023 uit te monden in een vlotte binnenvaartverbinding tussen twee Europese topregio's. Aan Vlaamse kant zullen de werken aan de Leie tussen Wervik en Gent in 2020 zijn afgerond.

Mijn collega bevoegd voor openbare werken ondertekende op 5 februari 2015 in Terneuzen het verdrag Vlaanderen-Nederland over de nieuwe zeesluis.

2016

Tijdens de komende missies en politieke contacten worden de inspanningen verdergezet.

2.3 Vlaanderen staat te boek als een top toeristische bestemming

2014-2015

Ik verwijs naar de beleidsbrief van mijn collega bevoegd voor toerisme, Vanuit mijn bevoegdheid buitenlands beleid plaats ik Vlaanderen internationaal in de kijker, de toeristische troeven komen hierbij mee aan bod.

Ik stimuleer de samenwerking van onze vertegenwoordigingen in het buitenland, met inbegrip van die van Toerisme Vlaanderen.

UNWTO werkte op aangeven van Vlaanderen een projectvoorstel uit voor toerisme naar conflict gerelateerde sites uit het verleden. Het projectvoorstel is gebaseerd op het potentieel van toerisme voor de instandhouding en opbouw van vrede. UNWTO secretaris-generaal Taleb Rifai informeerde de lidstaten over het projectvoorstel tijdens een ministeriële lunch op de UNWTO Algemene Vergadering. Vlaanderen dankte UNWTO voor het feit dat er voor het eerst een specifiek budget voor toerisme en vrede is opgenomen in het werkprogramma voor 2016-2017 en riep lidstaten op om het projectvoorstel te ondersteunen.

2016

Vlaanderen wil met de UNWTO de samenwerking over het thema toerisme en vrede verder uitbouwen.

2.4 Vlaanderen is synoniem voor state of the art

2014-2015

2015 stond in het teken van de viering van 20 jaar cultureel verdrag Vlaanderen – Nederland. Onder de noemer BesteBuren grepen een jaar lang verscheidene kleinere en grotere initiatieven plaats. Vlaanderen was hierbij de centrale gast van de tentoonstelling Beelden aan Zee. Vijfendertig gevestigde en jonge opkomende Vlaamse kunstenaars toonden er op verschillende plaatsen in Nederland hun werk.

Eerder dit jaar maakte ik een subsidie van 75.000 euro vrij voor een bijzonder prestigieuze tentoonstelling van Rogier van der Weyden. De tentoonstelling was van 24 maart tot 28 juni te zien in het Prado in Madrid en trok 171.000 bezoekers.

Van 14 tot 21 maart hebben we in Polen de "Vlaamse Week in Gdansk" georganiseerd. Tal van partners langs Vlaamse en Poolse zijde werkten samen aan een uniek project opgebouwd rond de centrale thema's maritieme samenwerking, stadsontwikkeling en erfgoedbescherming. Samen met de burgemeesters van de steden Gent en Mechelen bracht ik op 18 en 19 maart een bezoek aan Gdansk.

Ik opende in aanwezigheid van Oostenrijks president Heinz Fisher op 13 juli de tentoonstelling 'Fäden der Macht' in het Kunsthistorisch Museum Wenen over Vlaamse wandtapijten uit de 16de eeuw. Samen met collega Weyts had ik contact met vertegenwoordigers van het Weense museum en het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen over het project "450 jaar Bruegel" in 2018-2019.

2016

Mijn diensten organiseren op 14 februari 2016 het slotevent ter afronding van het feestjaar BesteBuren in de Antwerpse Singel.

Vlaanderen en Nederland zullen zich in 2016 samen presenteren als 'gastland' op de 68ste Frankfurter Buchmesse, iets wat in 1993 al eens gebeurde. Er komt - meer dan in 1993 - in 2016 een brede aanpak van het gastlandschap. Sinds juli 2014 is er een team actief, met aan het hoofd artistiek intendant Bart Moeyaert. De Frankfurter Buchmesse moet het hoogtepunt zijn van onze inspanningen in 2016 en een hefboom zijn voor de positie van onze taal en letteren. Ik heb beslist om vanuit de begroting buitenlands beleid 400.000 euro te besteden voor de Vlaamse invulling aan de Frankfurter Buchmesse.

Eind 2015 loopt ook de huidige meerjarenovereenkomst met het Flanders Center in Osaka af. Op basis van de evaluatie van de werking van het FC Osaka van de afgelopen jaren, wordt bekeken of een nieuwe overeenkomst zal worden gesloten.

Vlaanderen maakt in 2016 deel uit van de Raad van Bestuur van EUNIC, het netwerk van Europese Nationale Cultuurinstituten dat de Europese waarden promoot en bijdraagt tot de culturele diversiteit binnen en buiten de EU.

We hanteren economische, culturele, academische en publieksdiplomatie als belangrijke instrumenten om onze troeven in het buitenland op de kaart te zetten, stemmen hierover af met de bevoegde ministers en ontwikkelen in 2016 een geïntegreerde strategie.

2.5 Vlaanderen geldt als place to be voor onderwijs en wetenschap

2014-2015

Op 6 maart 2015 vond een overleg over academische diplomatie plaats met de Vlaamse publieke kennisinstellingen, zijnde de vertegenwoordigers van de Vlaamse universiteiten, de Vlaamse hogescholen, de vijf strategische onderzoekscentra en de gespecialiseerde instelling ITG. De kennisinstellingen engageerden zich om hun visie op gezamenlijk optreden in het buitenland te formuleren tegen het najaar van 2015.

2016

Mede op basis van de input van de kennisinstellingen zal ik de aanpak en prioriteiten inzake academische diplomatie in afstemming met de collega's voor onderwijs en wetenschapsbeleid voor de rest van deze regeerperiode uittekenen.

2.6 Expats in binnen- en buitenland zijn geïnspireerd door Vlaanderen

2014-2015

Het communicatiebeleid werd meer gestroomlijnd. Door het consequent voeren van een eenduidig merkbeleid over Vlaanderen, ook in het buitenland, ontstaat geleidelijk aan een coherente beeldvorming, wat op termijn de herkenbaarheid van Vlaanderen in binnen- en buitenland verhoogt. Tegelijk is er de nadruk op het Vlaamse vakmanschap en Vlaanderen als state of the art regio.

De webstek van de Vlaamse overheid en DIV zijn in meerdere talen raadpleegbaar en worden permanent up-to-date gehouden. Er verschijnen op de webstek van DIV bijna dagelijks nieuwsberichten over activiteiten die te maken hebben met het beleidsdomein. Technisch werden de websteaks aangepast zodat ze voortaan ook op alle elektronische dragers bereikbaar zijn.

Van een papieren weekkrant evolueerde Flanders Today naar een toonaangevend multimediaal nieuwskanaal met dagelijkse berichtgeving (werkdagen). Flanders Today is voortaan altijd en overal via de verschillende elektronische kanalen bereikbaar. Integratie met sociale media zorgde daarenboven voor toegenomen interactie en referentiëring van artikels uit Flanders Today. Het afgelopen jaar resulteerde deze contentstrategie in een aangroei van het totale bereik van de Flanders Today met 28%. In absolute cijfers gaat het om een stijging van 58.756 op 31 juli 2014 naar 86.443 unieke bezoekers van de site, geadresseerden nieuwsbrief en lezers papieren krant op 1 augustus 2015.

Met onze structurele steun aan de vereniging 'Vlamingen in de Wereld' blijven we de Vlamingen die in het buitenland verblijven, actief betrekken bij het Vlaams buitenlands beleid. In hartje Brussel zet De Warande met het programma Focus on Flanders in de voorbije periode actief in op de interactie met de buitenlandse diplomatieke wereld.

2016

Er komt een evaluatie naar de effectiviteit van het informatieplatform Flanders Today.

Ik heb beslist van het 'Flanders Inspires International Visitors Programme', een al bestaand internationaal bezoekersprogramma, een visitekaartje van Vlaanderen te maken. Buitenlandse opiniemakers en besluitvormers kunnen in dialoog treden met Vlaamse partners om duurzame netwerken uit te bouwen en bijkomende kansen op internationale samenwerking te creëren. Vanaf 2016 wordt het aanbod verder uitgebreid en zullen bijkomende programma's rond diverse thema's worden ontwikkeld.

Het concept Flanders in Dialogue krijgt vorm en wordt uitgewerkt. Mijn diensten bekijken in eerste instantie in welke mate andere actoren zoals de VZW De Rand en vleva betrokken kunnen worden.

3. De Vlaamse economie staat in een sterke concurrentiepositie door internationalisering

3.1 Vlaanderen is wereldwijd nog prominenter gepositioneerd als sterke en innovatieve economie

3.1.1 Eén strategie hanteren voor internationalisering van de Vlaamse economie

3.1.1.1 Uitwerken van een meerjarige internationaliseringsstrategie, in overleg met Vlaamse overheids- en middenveldpartners

2014 -2015

Ik heb FIT, als centrale actor in dit domein, de opdracht gegeven om, samen met de relevante partners, een gezamenlijke meerjarige internationaliseringsstrategie voor de Vlaamse economie uit te werken. Het agentschap zal het resultaat van een traject met de belangrijkste actoren uit overheid en middenveld voorleggen tijdens de *Flanders International Economic Summit* in het Vlaams parlement op 30 november. FIT zal in de aanloop daarvan overleg plegen met de partners over de prioritaire noden van de Vlaamse economie inzake internationalisering, welke focus nodig is, welke tendensen belangrijk zijn en welke ondersteuning sterker moet. Kortom, wat er nodig is om de concurrentiepositie van Vlaanderen in de toekomst te behouden en te versterken.

2016

In 2016 zal FIT zijn strategische partnerschappen met verschillende actoren uit de overheid en het middenveld hernieuwen en verdiepen, in lijn met de internationaliseringsstrategie die eind 2015 wordt voorgesteld op de *Flanders International Economic Summit*.

3.1.1.2 Samenwerken met deelstaten, federale en Europese instanties

2014-2015

Mijn diensten streven een efficiënte werkrelatie na met export- en/of invest gerelateerde entiteiten in Brussel, Wallonië en op het federale niveau, telkens in het belang van de Vlaamse economie en bedrijven. Zo is er nauw samengewerkt met de diverse middenveldpartners en overheidsniveaus om de gevolgen van het Russisch embargo medio vorig jaar op de Vlaamse economie te onderzoeken en te beperken en om alternatieve en bijkomende opportuniteiten elders in de wereld op te sporen.

Eerder dit jaar heeft de Vlaamse regering met de vastlegging van 1,2 miljoen euro aan Vlaamse cofinanciering het startschot gegeven van het 'Enterprise Europe Network (EEN) -Vlaanderen' (cf. 3.3.2.2.). Via dit partnerschap, gevormd door AO (Agentschap Ondernemen), IWT (Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie) en FIT en in samenwerking met vleva, kunnen we beter in dialoog gaan met de Europese Commissie over bijvoorbeeld de aanbevelingen in het kader van de Small Business Act en sneller opportuniteiten voor Vlaamse bedrijven detecteren.

2016

Ik zal tijdens al mijn contacten met het federale niveau blijven benadrukken dat buitenlandse handel en aantrekken van buitenlandse investeringen deelstaatbevoegdheden zijn. Het federale niveau speelt een ondersteunende rol. Om de stem van Vlaanderen nog beter te laten horen op diverse gremia, is het nodig om het samenwerkingsakkoord tussen het federale niveau en de deelstaten te actualiseren. Het

betreft zowel het samenwerkingsakkoord over de samenwerking in de diplomatieke en consulaire zendingen en het statuut van de vertegenwoordigers van de gemeenschappen en de gewesten toegevoegd aan deze zendingen, als het samenwerkingsakkoord over de vertegenwoordiging van België in de Europese Raad, de Ministerraad van de EU en andere instanties van de EU”.

FIT en DiV werken nauw samen met de Europese Commissie om handelsbelemmeringen aan te kaarten, terug te dringen en te behandelen. Bedrijven die problemen ondervinden met de toegang tot buitenlandse markten kunnen terecht bij het e-Meldpunt van FIT. Dit meldpunt moet meer bekend raken, om bedrijven en sectorfederaties nog meer aan te sporen markttoegangsproblemen te signaleren.

3.1.2 Vlaanderen gericht positioneren als investeringslocatie

FIT is volop bezig met de uitbouw van een 'state of the art' webstek voor (potentiële) buitenlandse investeerders op basis van een grondige behoefteanalyse. De ontwikkeling van een dergelijke digitale toegangspoort past binnen de efficiënte regiomarketing en reputatieontwikkeling van Vlaanderen als duurzame investeringslocatie. Het is voor een kenniseconomie als die van Vlaanderen cruciaal dat we naast voormelde klassieke troeven ook een sterk inhoudelijk verhaal brengen met de focus op onze (technologische) expertise, kennisinstellingen en universiteiten, en dat we onze economische en industriële innovatieve ecosystemen in de verf zetten (zie ook punt 3.3.4.2. gericht acquisitiebeleid, gelinkt aan slimme specialisatiestrategie).

2016

Lancering van de vernieuwde webstek voor buitenlandse investeerders. Een goed georganiseerde, interactieve investeringswebstek is noodzakelijk maar volstaat niet, om Vlaanderen afdoende in het buitenland te promoten. In 2016 onderzoeken we daarom, in samenwerking met andere betrokken partners, welke instrumenten bijkomend nodig zijn om Vlaanderen nog effectiever op de wereldkaart te zetten (vb. zoekrobotpromotie, internationale imagocampagne, ...).

3.1.3 Het Vlaamse economische diplomatieke netwerk versterken

2014-2015

Het uitgebreide buitenlands netwerk van FIT is niet alleen de ruggengraat van het Vlaams buitenlands beleid inzake economie, maar vormt ook de unieke sterkte van het agentschap in het Vlaamse landschap van actoren die aan internationalisering werken. Door dit groot en flexibel netwerk kan FIT voldoende proactief werken en een significante ondersteuning bieden om volop te kunnen inspelen op de uitdagingen voor de Vlaamse economie. Om voldoende flexibiliteit in te bouwen, organiseert FIT jaarlijks een evaluatie- en optimalisatieoefening van zijn buitenlands netwerk.

In 2015 heeft FIT een verfijnde methodologie toegepast om het netwerk te optimaliseren. De Vlaamse Regering engageert zich om het buitenlands netwerk uit te breiden en te verdiepen. Daarnaast heeft FIT in de periode 2015-2020 een personeelsbesparing te realiseren. Beide uitdagingen zijn succesvol geïntegreerd in de nieuwe strategie 2015 – 2020 van FIT voor het buitenlands netwerk, die de raad van bestuur van FIT goedkeurde op 30 juni 2015.

De Vlaamse ondernemer die zijn zakelijk netwerk en kennis van de lokale markt wil vergroten, kan niet alleen een beroep doen op het fysieke internationale netwerk van FIT maar sinds begin dit jaar ook op het virtuele netwerk 'Flanders Business Worldwide', een gezamenlijk initiatief van FIT, VIW (Vlamingen in de Wereld), VOKA, Agoria en Unizo. Dit nieuwe online 'peer to peer' netwerk op LinkedIn brengt bedrijven in contact met Vlamingen die wonen en werken in het buitenland en bereid zijn zakenadvies en -ervaringen te delen.

2016

In 2016 zal FIT zijn strategie buitenlands netwerk uitvoeren en onder andere de aanwezigheid versterken in de Baltische Staten, op het Amerikaanse continent, in Azië en West-Afrika.

Zo komt er een nieuw kantoor in Vilnius (Litouwen). Op het Amerikaanse continent zal FIT een nieuw kantoor openen in Lima (Peru) en een antenne voor Panama of Costa Rica. Een nieuw kantoor in Houston (VS) en een antenne in Vancouver (Canada) zullen vooral gericht zijn op het aantrekken van investeerders naar Vlaanderen.

In lijn met de Afrika-strategie van FIT zal het agentschap zijn aanwezigheid in groeimarkten in West-Afrika versterken met een nieuw kantoor in Nigeria of Ghana.

In het Midden-Oosten versterkt FIT zijn netwerk met een antenne voor Koeweit, en in Oost-Azië met antennes Chongqing of Shenzhen in China, en een nieuw kantoor in Myanmar.

3.1.4 Vlaanderen op de kaart zetten door missies en wereldevenementen

2014-2015

Tijdens mijn eerste economische zending naar Singapore in november vorig jaar heb ik vastgesteld dat handelsmissies het uitgelezen moment zijn om Vlaanderen internationaal op de kaart te zetten als innovatieve regio. Tijdens het staatsbezoek aan China heb ik de Vlaamse hoogtechnologische expertise in onder andere cleantech, voedselveiligheid, e-commerce en smart cities actief kunnen promoten.

Ik nam ook deel aan het Wereld Economisch Forum (WEF) in Davos. Daarnaast heb ik enkele gespecialiseerde beurzen bezocht (zoals het World Mobile Congress in Barcelona in maart 2015, en de luchtvaartbeurs Le Bourget in Parijs in juni 2015), waar een flink aantal Vlaamse bedrijven op aanwezig waren.

We hebben proactief ingespeeld op de uitdagingen voor de Vlaamse agro- en voedingssector n.a.v. het Russische embargo midden 2014, door o.a. intensief overleg te plegen met de sector in de zoektocht naar nieuwe afzetmarkten. Verder bracht ik ter ondersteuning van deze sector op 21 oktober 2014 een bezoek aan een aantal Vlaamse bedrijven op SIAL, een voedingsbeurs van wereldformaat in Parijs, en aan de Wereldtentoonstelling te Milaan (op 4 juni 2015), die als centraal thema 'Voedsel voor de planeet' heeft.

In het najaar volgde een gezamenlijke Vlaams-Nederlandse missie naar Atlanta (4 tot 7 oktober) met mijn Nederlandse collega Mark Rutte. Deze missie focuste op de sectoren 'Financial Technologies', 'Cybersecurity' en 'Smart Logistics'. Om op hoog niveau de Vlaams economische belangen in Polen te behartigen, nam ik deel aan het staatsbezoek in oktober.

2016

Ik blijf in de komende jaren de Vlaamse economische missies verder uitbouwen, en zal deelnemen aan prinselijke missies, staatsbezoeken, economische zendingen en internationale beurzen. In maart neem ik deel aan de prinselijke missie naar Indonesië. Verder staan nog een economische missie naar India en het staatsbezoek Japan op het programma. Tijdens de missie naar de Baltische staten in het voorjaar 2016 zal ik het nieuwe FIT-kantoor openen in Vilnius. Ik neem deel aan het WEF in Davos.

FIT zorgt voor de economische invulling van het Vlaamse programma van de Frankfurter Buchmesse.

3.2 Internationalisering staat nog meer centraal in de groeistrategie van bedrijven en clusters

3.2.1 Ondernemingen sensibiliseren voor internationalisering

2014-2015

Internationalisering moet een logische keuze zijn in de groeistrategie van de Vlaamse bedrijven. De voordelen van internationaal ondernemen zijn namelijk onmiskenbaar, zo leren ons verschillende studies. De uitreiking van de prijs 'Leeuw van de Export', het sensibiliseringsevent bij uitstek dat FIT jaarlijks organiseert, plaatst internationaal ondernemen niet alleen bij het breder publiek in de kijker, maar zet vooral Vlaamse bedrijfsleiders ertoe aan om de stap naar het buitenland te wagen. De winnaars van de vorige edities zijn belangrijke ambassadeurs, zij maken andere bedrijven warm te voor internationaal ondernemen.

2016

FIT organiseert voor de eerste keer een exportbeurs 'Boost je Export' in Vlaanderen. Op dit grootschalig event van 27 tot 29 juni kan het kruim van de Vlaamse bedrijfswereld met zijn export gerelateerde vragen terecht bij het voltallige buitenlands netwerk van FIT. Deze driedaagse, volledig in het teken van 'Internationaal ondernemen' eindigt met de uitreiking van de prijs 'De Leeuw van de Export'. Ook via de (sociale) media werken we verder aan een positieve beeldvorming over internationaal ondernemen door actieve communicatie over Vlaamse succesverhalen in het buitenland.

3.2.2 Speerpuntclusters sterke internationale spelers maken

2014 -2015

FIT schrijft zich in het clusterbeleid van de Vlaamse regering. Naast speerpuntclusters focust FIT ook op meer kleinschalige innovatieve bedrijfsnetwerken. FIT ondersteunt via zijn netwerk van technologieattachés actief de internationalisering van de speerpuntclusters en werkt nauw samen met de Strategische Onderzoekscentra. Innovatieve bedrijfsnetwerken kunnen een beroep doen op de dienstverlening van FIT om hun internationalisering vorm te geven. Het vernieuwde subsidiesysteem laat bedrijfsnetwerken en clusters toe om ook financiële ondersteuning te vragen voor internationalisering.

Een belangrijk luik in de internationalisering van clusters is gelinkt aan de Vlaamse Slimme Specialisatiestrategie en het transformatiebeleid. Wereldwijd zoeken we naar bedrijven met die activiteiten die ontbreken in de Vlaamse speerpuntclusters. FIT heeft deze kloofanalyse-methodologie in 2014 verder verfijnd om een gericht acquisitiebeleid te kunnen voeren. De resultaten van de kloofanalyses monden uit in diverse investeringsacties, zoals bijvoorbeeld zeer gerichte roadshows. In 2014 zijn vaak in samenwerking met de Strategische Onderzoekscentra ROA shows georganiseerd voor Biotech aan de Westkust van de VS in samenwerking met KUL/IMEC/VIB, voor Medical devices in de VS met DSP-Valley/Ugent/KUL, voor Biotech in Zweden met Flanders Bio en voor Microplastics in Frankrijk met Plasticvision.

In samenwerking met iMinds is in 2014 gestart met een kloofanalyse ICT/Hightech. Een roadshow is voorzien in de tweede helft 2015. Verder is er een nieuwe analyse in de maak, namelijk over 'Nanotech for Health'. Deze analyse loopt in samenwerking met de Provincie Vlaams-Brabant.

2016

Ook in 2016 zal FIT clusters en bedrijven in clusterverband verder ondersteunen en verder werken aan kloofanalyses en roadshows gericht op speerpuntclusters.

Er gaat ook bijzondere aandacht naar onder andere Flanders Bike Valley en ondersteuning in haar zoektocht naar buitenlandse partners, en voor Flanders' Care waarvan FIT de werkgroep internationalisering zal trekken.

3.3 Een meer gerichte internationalisering versterkt het economische weefsel in Vlaanderen

3.3.1 Vlaamse bedrijven ondersteunen om sneller en duurzamer nieuwe markten te veroveren

3.3.1.1 Een nog meer klantgerichte dienstverlening verzorgen

2014-2015

De Vlaamse bedrijven verwachten van de Vlaamse overheid een klantgerichte, toegankelijke, kwaliteitsvolle en professionele dienstverlening. Met deze doelstelling voor ogen heeft FIT zijn webstek (www.flanderstrade.be) grondig vernieuwd. De beschikbare kennis en informatie is nu nog beter ontsloten.

De ondernemingswereld is per definitie een snel evolutieve omgeving. De technologie en de markten wijzigen snel en bedrijven verwachten een gepaste ondersteuning en dienstverlening die aansluit bij hun noden. Zij kunnen hiervoor steevast rekenen op de expertise en kennis van de medewerkers van het binnenlands netwerk van FIT die bedrijven begeleiden in hun exportstrategie, en nieuwe trends en opportuniteiten signaleren.

FIT heeft onlangs nieuwe instrumenten voor de opmaak van een exportplan op zijn webstek gelanceerd. Dit moet bedrijven toelaten om, al dan niet met begeleiding van een adviseur exportvaardigheden van FIT, makkelijker hun eigen internationaliseringsplan en strategie op te maken.

2016

In het najaar zal FIT op zijn webstek een landenkeuzetool lanceren, waarmee Vlaamse bedrijven, aan de hand van objectieve parameters, zicht krijgen op de voor hen meest geschikte exportmarkten. Deze tool toont, op maat van het bedrijf, welke markten voor dat specifieke bedrijf de aandacht verdienen.

3.3.1.2 Een samenhangend doelgroepenbeleid voeren

2014-2015

Startende exporteurs en exporteurs die nieuwe markten aanboren ("new-to-market") zijn belangrijke doelgroepen. De dienstverlening van FIT is in belangrijke mate toegespitst op deze doelgroepen, net als de subsidies voor bedrijven.

Daarnaast zet FIT in samenwerking met een aantal partners succesvolle begeleidings-trajecten op. Met UNIZO lopen reeds enkele jaren succesvolle trajecten, voor beginners op nabije markten en voor ervaren exporteurs die een stap verder willen zetten. Via SALK (Strategisch Actieplan Limburg in het Kwadraat) zijn twee bootcamps succesvol afgerond in samenwerking met Voka Limburg. Deze praktijkgerichte workshops, individuele contactmomenten met experts en klankborddiscussies, helpen exporteurs om

op een doordachte manier op een (nieuwe) exportmarkt van start te gaan. Het Born Global project, dat reeds enkele jaren loopt, was het resultaat van een geslaagde samenwerking met Voka Oost-Vlaanderen. Dit traject bereidt jonge snelgroeiende ondernemingen met een innovatief karakter voor op hun internationalisatie door hen zo snel mogelijk te confronteren met opportunititeiten op internationale markten.

2016

Naast het verderzetten van de trajecten met Unizo Internationaal, zal FIT intensieve begeleidingstrajecten opstarten met VOKA. De opgebouwde ervaring is de basis waarop FIT in de toekomst een samenhangend doelgroepenbeleid verder uit zal bouwen.

De Flanders International Economic Summit op 30 november zal een belangrijk scharniermoment zijn, om doelgroepen en -sectoren concreter te bepalen, en om partners te engageren het doelgroepenbeleid mee uit te voeren.

3.3.1.3 Drempels tot nieuwe markten verlagen door gezamenlijke acties

2014-2015

Op het FIT-actieprogramma 2015 staan meer dan 100 acties waaraan Vlaamse bedrijven kunnen deelnemen. Acties als groepsbeursstanden, economische en handelsmissies, uitnodigingen van aankopers naar Vlaanderen, ... zijn belangrijk om voor bedrijven de drempel naar nieuwe markten te verlagen. FIT maakt dit actieprogramma op in nauw overleg met de sectorfederaties. Dit garandeert een diversiteit aan acties op maat van de bedrijven, sectoren en doelgroepen.

Via het Meldpunt handelsbelemmeringen kunnen bedrijven problemen op het vlak van handelsbelemmeringen en markttoegangsproblemen signaleren en op deze manier op de agenda brengen. Vlaanderen tracht zo snel mogelijk de nodige politieke contacten te leggen om via bilaterale dan wel via Europese weg een einde te maken aan discriminerende handelsbelemmeringen en markttoegangsproblemen. Daarnaast wordt er tijdens de onderhandelingen van vrijhandelsakkoorden maximaal ingezet in het liberaliseren van die sectoren waar Vlaanderen uitermate competitief is.

In verband met deze aspecten van problematische markttoegang en belangenbehartiging bij de vrijhandelsakkoorden zorgt de Werkgroep EU Handel binnen Vlaanderen voor een gecoördineerde aanpak en adequate informatieverbreiding.

2016

Het 2016 actieprogramma van FIT is verspreid op de uitreiking van de prijs van de Leeuw van de Export op 16 september jl. Het actieprogramma biedt een uitgebalanceerde mix van handels bevorderende activiteiten gericht op zowel mature markten waarop Vlaamse bedrijven al actief zijn als op groeimarkten. Bij de opmaak van de volgende actieprogramma's zullen we rekening houden met de conclusies en resultaten van de Flanders International Economic Summit.

Ook in 2016 zal Vlaanderen, dankzij de nauwe samenwerkingen tussen FIT en DiV, blijven inzetten op het wegwerken van de gekende markttoegangsproblemen en handelsbelemmeringen op buitenlandse markten. Met de onderhandelingen van de vrijhandelsakkoorden zullen vele van deze belemmeringen kunnen opgelost worden. Daarom zal FIT de bedrijven actief blijven bevragen zodat DiV ook vooral m.b.t. de Vlaamse kmo's afdoende belangen kan behartigen op federaal, Europees en internationaal niveau.

3.3.1.4 De exportvaardigheid van Vlaamse bedrijven verhogen

2014-2015

Actief worden op een buitenlandse markt vraagt flink wat inspanning, en er zijn in veel gevallen heel wat drempels (zakencultuur, wetgeving, taal, ...) en risico's (niet alleen financiële, maar ook commerciële en politieke). FIT ondersteunt de bedrijven om een noodzakelijk minimum aan exportvaardigheid te bereiken. De Exportmeter (voor zowel productie- als dienstenbedrijven) blijft een belangrijk instrument om de exportvaardigheid van de bedrijven te meten en hen adequaat te adviseren. In 2014 hebben 104 bedrijven een exportmeter laten afnemen. De teller voor 2015 staat momenteel op 83.

Verder werkt FIT mee aan allerhande opleidingen voor kmo's. In de reeks 'Leidraad voor internationaal ondernemen', maakte FIT in 2015 een nieuwe publicatie over distributiekanaalen.

2016

Naast de exportmeter biedt FIT ook online meer instrumenten die de exportvaardigheid van bedrijven helpen verhogen (zie 3.3.1.1. tools voor exportplan en landenkeuze).

Samen met zijn partners zal FIT tijdens en na afloop van de Flanders International Economic Summit op 30 november afspraken maken over hoe we de noodzakelijke inspanningen om bedrijven en bedrijfsleiders exportvaardiger te maken, nog kunnen versterken.

3.3.2 Vlaamse bedrijven stimuleren om meer actief te zijn in opkomende economieën

3.3.2.1 Meer focus brengen in acties en ondersteuning door het netwerk in opkomende economieën

2014-2015

Méer Vlaamse bedrijven moeten actief worden buiten de EU-28, en in opkomende economieën om onze economische positie in de wereld te versterken. Een belangrijk deel van de dienstverlening van FIT is daarom gefocust op opkomende economieën en mee ondersteund via een vernieuwd subsidiebeleid.

FIT kiest er duidelijk voor om jaar na jaar een significant deel van de acties op het actieprogramma voor bedrijven te richten op opkomende economieën.

De aanzienlijke versterking van het buitenlands netwerk van FIT (cf.3.1.3.) is dan ook voorzien in opkomende economieën in Azië, West-Afrika en Latijns Amerika.

We informeren Vlaamse bedrijven gericht over opportuniteiten en projecten gefinancierd door internationale instellingen (zoals Wereldbank, Aziatische, Afrikaanse en Inter-Amerikaanse ontwikkelingsbanken, EBRD, EIB en EuropAid, ...). Deze multilaterale financiële instanties zijn namelijk niet alleen een belangrijke informatiebron, maar ook interessant als partner en financier voor diverse projecten in opkomende economieën. Jaarlijks organiseert FIT in dit kader acties.

Eén van de manieren waarop FIT opkomende economieën onder de aandacht wil brengen gebeurt door het uitrollen van een lange termijn strategie voor Sub Sahara Afrika, uitgewerkt in 2015.

Tot slot is het van belang de Vlaamse bedrijven te overtuigen van het nut van export naar het buitenland in het licht van de mondiale waardenketens. Een belangrijk overtuigingselement is de zekerheid geven dat de Vlaamse investeringen in het buitenland afdoende beschermd worden. Door het sluiten van Europese, maar ook van

bilaterale investeringsakkoorden, kunnen we die zekerheid geven. In 2014 en 2015 is in dit licht al veel werk verzet, maar vooral de eigen bilaterale BLEU-tekst moet snel gemoderniseerd worden.

2016

FIT zal zijn inspanningen om opkomende economieën onder de aandacht te brengen en gericht te ondersteunen, verder zetten (met acties, subsidies, info en advies over financiering, FinMix International, ...).

Een bijzondere focus zal liggen op de uitvoering van de lange termijn strategie voor Sub Sahara Afrika, met onder andere de opening van een kantoor in West-Afrika. Een kantoor ter plekke biedt immers de meeste meerwaarde en is, als lokale uitvalsbasis, de beste garantie voor de uitbouw van sterke, kostenefficiënte en duurzame bedrijfsnetwerken in die landen.

Verder zal FIT netwerken stimuleren van contactpersonen in Afrika bij ondernemingen, onderzoeksinstituten, ontwikkelings-actoren, middenveld, onder andere door een verdere samenwerking met het Afrika-platform van de Universiteit Gent.

In 2016 zal DiV samen met de Waalse, Brusselse, federale en Luxemburgse partners verder werken aan een moderne BLEU-tekst, die de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) opnieuw in staat moet stellen om de noodzakelijke bescherming te bieden aan de Vlaamse investeringen in het buitenland.

3.3.2.2 Europese initiatieven ten volle benutten

2014-2015

De EU lanceert tal van initiatieven voor ondernemers. Met de toetreding van FIT als partner tot EEN Vlaanderen kunnen we nu Vlaamse bedrijven sneller, efficiënter en effectiever ondersteunen in hun zoektocht naar financiering, partners, ideeën en oplossingen op het vlak van internationaal ondernemen binnen het Europese kader (zie 3.1.1.2.). Dit partnerschap biedt immers toegang tot een Intra-Europees netwerk dat complementair is aan het internationaal netwerk van FIT.

2016

Als EEN-partner zal FIT in 2016 ten volle inzetten op het Horizon 2020 SME instrument waarbij we kmo's en bedrijven helpen projecten in te dienen. Samen met de andere consortiumpartners voert FIT actieve promotie voor de opportuniteiten binnen dit programma op het vlak van internationaal zakendoen en begeleidt bedrijven die potentieel hebben om voor deze Europese ondersteuning in aanmerking te komen.

3.3.3 Een vlotte toegang tot financiering van internationaal ondernemen voorzien

3.3.3.1 Het subsidie-instrumentarium vereenvoudigen

2014-2015

We zullen de subsidiesystemen die FIT in het kader van zijn decretale opdracht verleent aan Vlaamse bedrijven en bedrijfsgroeperingen grondig vereenvoudigen. De Vlaamse Regering stemde daartoe in met de conceptnota 'optimalisatie-oefening van het financiële instrumentarium van FIT'. De nota geeft een overzicht van hoe in de toekomst het instrumentarium van FIT zal evolueren.

Het aantal steunmaatregelen voor de bedrijven gaat van acht naar vier, wat meteen een belangrijke administratieve vereenvoudiging betekent.

Daarnaast hervormen we ook de financiering van bedrijfsgroeperingen en gemengde Kamers van Koophandel. We stappen af van een jaarlijkse oproep voor projectfinanciering. Zo zal er onder andere voor een aantal strategische partnerschappen met bedrijfsgroeperingen die zich engageren om de internationaliseringsstrategie voor de Vlaamse economie (na de Flanders International Economic Summit) mee uit te voeren, structurele financiering mogelijk zijn.

2016

We zetten deze principes op het vlak van vereenvoudiging van het subsidie-instrumentarium nu om in concrete wetgeving, zodat de nieuwe subsidie- en financieringsinstrumenten ingang kunnen vinden begin 2016.

Daarnaast blijft FIT intensief betrokken bij de evaluatie van de verschillende subsidie-instrumenten voor de bevordering van internationalisering van Vlaamse bedrijven. Binnen het programma Radicaal Digitaal van de Vlaamse regering werken FIT en AO in 2016 verder nauw samen aan het geïntegreerd e-loket voor de ondernemer.

3.3.3.2 Meer transparantie brengen in financieringsmogelijkheden

2014-2015

Finmix Internationaal gaat van start. Het betreft een panel van verschillende types financiële experts die bedrijven kunnen adviseren over hun mogelijkheden tot financiering van hun internationaliseringsstrategie. FIT en het AO werken hier samen om, naar analogie met de al bestaande en succesvolle Finmixpanels, deze panels te organiseren. Een eerste proefsessie zal eind 2015 plaatsvinden.

2016

In 2016 is de samenwerking met AO via FINMIX internationaal op kruisnelheid. FIT zal dit instrument inzetten, samen met de bestaande dienstverlening om bedrijven te adviseren en te begeleiden in de zoektocht naar gepaste financiering voor de uitbreiding van hun internationale activiteiten.

3.3.4 Meer buitenlandse directe investeringen binnenhalen

De concurrentie van de buurlanden neemt overhand toe. Ondanks het relatief beperkte budget (in vergelijking met andere landen en regio's) groeit het aantal leads (gedetecteerde potentiële kandidaat-investeerders voor Vlaanderen), maar het aantal gewonnen dossiers stijgt niet evenredig. Bovendien verkleint de omvang van het dossier, en neemt het aantal gecreëerde jobs per project stelselmatig af. Daarom zullen we streven naar een hogere return on investment voor de geleverde prospectie-inspanningen. Dat kan mits we voor meer gerichte aanpak kiezen, de juiste instrumenten inzetten en werken aan een meer investeringsvriendelijk ecosysteem.

3.3.4.1 Potentiële investeerders snel detecteren en intensief opvolgen

2014 – 2015

Met zijn open economie is Vlaanderen meer dan andere landen en regio's afhankelijk van de internationale context. 2014 was een behoorlijk jaar voor het aantrekken van buitenlandse investeringen met 184 nieuwe investeringsprojecten voor een investeringsbedrag van 2,77 miljard euro en een tewerkstelling van 4.164 jobs. Gezien de wereldwijde economische terugval mogen we tevreden zijn met deze cijfers. Maar de cijfers tonen ook aan dat het aantrekken van nieuwe, duurzame investeerders belangrijk blijft, zeker uit groeielanden in Azië en het Midden-Oosten.

In 2014 heeft FIT 377 nieuwe potentiële investeringsprojecten (zogenaamde "leads") ingeleid, en zal die in 2015 verder opvolgen. We overschrijden hiermee ruimschoots het Europees gemiddelde. Bijzondere aandacht gaat naar de kwaliteit van de leads. We moeten vooral die leads genereren die hoge slaagkansen hebben en die grote toegevoegde waarde bieden voor de Vlaamse economie. Deze aanpak bestaat erin proactief in te werken op buitenlandse targetbedrijven, die doelbewust gekozen zijn op basis van hun verbondenheid met een FIT-focusland, een geprefereerde economische activiteit, een snelgroeiende of innovatieve sector, of een (speerpunt)cluster in het kader van de slimme specialisatiestrategie.

2016

Ook in 2016 streven we ernaar om 10% meer leads binnen te halen dan het Europees gemiddelde (op basis van cijfers van de E&Y European Investment Monitor). In 2016 zal FIT de gerichte aanpak van onze prospectie-inspanningen verder optimaliseren. Het agentschap werkt hiervoor een kwaliteitssysteem uit: met een vragenlijst met KPI's zullen we elk afzonderlijk ingeleid investeringsdossier toetsen aan kwaliteitseisen. Daarnaast blijft FIT inzetten op de bestaande proactieve targetbenadering en de opvolging van locatiebezoeken.

Verder analyseert FIT mogelijke strategische opties om, waar haalbaar en wenselijk, de opvolging van buitenlandse indirecte investeerders te verbeteren, bijvoorbeeld van Vlaamse fondsbeheerders in contact brengen met buitenlands fondskapitaal ('fund-in-fund') via roadshows en consultants gespecialiseerd in 'fund generation'. Hiermee breiden we het bestaande strategische investeringsinstrumentarium uit.

3.3.4.2 Gericht acquisitiebeleid voeren, gelinkt aan de slimme specialisatiestrategie

2014 – 2015

FIT kijkt bij de uitwerking van investeringsacties van de "Slimme Specialisatiestrategie" bij voorkeur naar dossiers bestemd voor speerpuntclusters. Het afgelopen werkjaar lag de focus op Medische Technologie en Nanotechnologie (zie 3.2.2.) 19 Vlaamse bedrijven en organisaties actief in de sector, hebben in juni *MedTech Flanders* opgericht, met als doel de kloof tussen onderzoek en commercialisering te dichten, de Vlaamse MedTech bedrijven in het buitenland te promoten en buitenlandse MedTech bedrijven die wensen te investeren in Europa te benaderen. In oktober 2014 werd de "Medical Devices Roadshow" in Californië georganiseerd, die in 2015 een vervolg krijgt met een reeks van mini-acties specifiek gericht op een verhoogde samenwerking met Biotech en Medtech clusters op het Amerikaanse continent.

Een tweede voorbeeld vinden we in het kader van *NanoTechnologies for Health* en het project van de Vlaamse clusterorganisatie DSP Valley om Vlaanderen op de wereldkaart te plaatsen inzake *NanoElectronica for Smart Specialization*. DSP Valley zelf streeft hierbij – met de ondersteuning van FIT, naar de verdere uitbouw van een internationaal netwerk van partner-clusters.

Ook rond het in 2015 gelanceerde SmartFin initiatief levert FIT in samenwerking met zijn partners (iMinds, SmartFin Capital enz.) diverse acties. Vooreerst zijn er de plannen voor de oprichting van een nieuw sectorieel "Welcome Team" voor SmartFin (zie punt 3.3.5.2.). In het najaar volgde de gezamenlijke economische Vlaams-Nederlandse missie naar Georgia (Verenigde Staten) met mijn collega Rutten, Met het doel de Vlaamse bedrijven in contact te brengen met Amerikaanse tegenhangers op het gebied van FinTech & cybersecurity, maar bijv. ook innovatieve logistiek (zie 3.1.4.).

2016

We bekijken de mogelijkheden om – binnen een gericht acquisitiebeleid – een kloofanalyse uit te voeren die het prille ecosysteem van Vlaamse FinTech bedrijven en partners doorlicht. Doel is deze Vlaamse innovatieve cluster in wording efficiënter te positioneren in de wereld en te verstevigen met de juiste buitenlandse directe investeringen en kapitaalbreng. De kloofanalyse rond de Vlaamse circulaire economie (in de ruimere context van het Vlaams Materialenprogramma van OVAM) met een gerichte detectie van mogelijke internationale partners zit ook in de pijplijn. Concrete resultaten volgen in 2016. Ook een kloofanalyse rond de versteviging van de Vlaamse biomassa- en de afvalverwerkende industrie dringt zich op. De *European Union Emission Trading System* bevoordeelt namelijk bestaande technologie eerder dan innovatieve koolstofarme technologieën die nu ingang vinden in de biomassa- en afvalverwerkende industrie.

3.3.4.3 Flanders Investment & Trade als investeringscoördinator laten optreden

2014 – 2015

Het afgelopen werkjaar heeft FIT zijn rol als investeringscoördinator verder uitgebouwd en op punt gesteld. Als investeringscoördinator is FIT het uniek aanspreekpunt voor potentiële buitenlandse investeerders en zorgt FIT voor de opvolging van het volledige investeringstraject. Proactiviteit en verdieping van kennis van sectoren en clusters staat hierin centraal. FIT speelt actief in op de “Slimme Specialisatiestrategie”, met de speerpuntclusters als basis en andere clustervormende initiatieven die wensen te internationaliseren. Door het aantrekken van de juiste investeringen in onderzoek & ontwikkeling, kunnen innovatieve clusters uitgroeien tot grote spelers. De acties vermeld onder punt 3.3.4.2, zijn hiervan een mooi voorbeeld.

Ook de inspanningen omtrent de verschillende types van Welcome Teams (punt 3.3.5.2), of de rol die FIT speelt in andere producten van zijn investeringsinstrumentarium (opvolgen van targetbedrijven, leadgeneratie en opvolging van potentiële investeringsprojecten, aftercare en retentie) vormen hiervan een treffend voorbeeld.

Naast de traditionele sterke troeven zoals ligging, opleiding, productiviteit, logistiek en leefklimaat, en omkaderende voorwaarden en ondersteuningsmaatregelen, speelt FIT meer en meer ook concrete locatieopportunities uit bij potentiële buitenlandse investeerders. FIT ondersteunde in 2015 actief en systematisch de zoektocht naar geschikte buitenlandse partners voor concrete sites (die in reconversie of herontwikkeling zijn) door regionale instanties, ontwikkelaars of zelfs op vraag van afzonderlijke industriële actoren.

2016

In de ad hoc promotie van locatieopportunities zal FIT in 2016 verder bouwen op de ervaringen opgedaan in 2014 en 2015. We verdiepen dit concept, dat onderdeel moet worden van het bestaand investeringsactierепertorium van FIT.

3.3.4.4 Een meer aangepast investeringsinstrumentarium voorzien

2014 – 2015

Het zijn vooral bestaande bedrijven in Vlaanderen die het huidige financiële instrumentarium (zoals IWT-steun, (strategische) opleidingssteun, ecologiesteun, kmo-portefeuille), gericht op internationale investeringsprojecten aanwenden, zo blijkt. Het bestaande portfolio aan instrumenten is echter niet altijd gericht of voldoende afgestemd op buitenlandse bedrijven die nog een mogelijke vestiging in Vlaanderen aan het overwegen zijn.

Een aangepast instrumentarium is daarom nodig om meer investeringen voor Vlaanderen te winnen. Hieromtrent is reeds een aantal voorstellen en suggesties uitgewerkt.

Verder monitoren we consequent de knelpunten die buitenlandse investeerders ervaren en de hinderpalen die er zijn bij de toekenning van steunmaatregelen aan buitenlandse investeerders.

2016

Bovenvermelde nota zou in 2016, in samenspraak met andere instanties, een aanzet moeten kunnen geven om de toewijzing van steun aan buitenlandse bedrijven significant te vergemakkelijken.

3.3.5 Een investeringsvriendelijk ecosysteem creëren

3.3.5.1 Knelpunten aankaarten bij de federale overheid

2014 – 2015

FIT maakt jaarlijks een knelpuntennota op. Die nota brengt de moeilijkheden in kaart waarmee buitenlandse investeerders kampen. Een verbetering van deze handicaps zou het ongetwijfeld mogelijk maken een sterkere impact te hebben op de investeringsstromen richting Vlaanderen.

Naast de 'klassieke' knelpunten zoals de hoge fiscale druk, de hoge loon- en energiekosten, of complexe administratieve regelgeving signaleren buitenlandse investeerders nu ook andere pijnpunten zoals de mobiliteitscongestie, de Wet Major, de gewijzigde regelgeving ten gevolge van de Zesde Staatshervorming, een matige internationale positie inzake digitalisering, of de wet op nachtarbeid die niet is aangepast aan de nieuwe noden.

2016

Ik zal de elementen uit de knelpuntennota waar mogelijk aankaarten bij mijn federale collega's, met de bedoeling om deze hinderpalen en handicaps zoveel mogelijk weg te werken, en onze concurrentiepositie te versterken.

3.3.5.2 Investeerders beter begeleiden via een multidisciplinair 'Welcome team'

2014 – 2015

Buitenlandse investeerders hebben alle baat bij een begeleiding op maat tijdens hun investeringsstraject. In 2015 is daarom een nieuw investeringsinstrument "Welcome Teams" verder uitgewerkt. Een ad hoc Welcome Team komt op het toneel bij een specifiek investeringsproject, terwijl de gespecialiseerde Teams gericht zijn op een bepaalde sector. FIT, als investeringscoördinator, zorgt voor de ondersteuning. We kunnen op die manier gespecialiseerde investeringsdossiers veel sneller doorlichten om te zien welke aanknopingspunten er met Vlaanderen zijn o.a. op vlak van O&O. We kunnen nu ook financieringsmogelijkheden efficiënter onderzoeken.

In 2015 ging het eerste sectorieel "Welcome Team" in Life Sciences van start. De partners, VIB, Flanders Bio, IWT en FIT, maakten een gezamenlijke presentatie en bouwden een Flanders Life Sciences Hotspot webstek uit.

De combinatie van beide soorten "Welcome Teams" maakt het mogelijk om zowel voor concrete investeringstopics, als voor inhoudelijke sector gebonden aspecten een diepgaandere en vlottere doorstroming te garanderen. Met deze gerichte aanpak wil FIT zijn slaagkansen verhogen en de 'return-on-investment' verbeteren.

2016

In 2016 verfijnen we het concept "ad hoc Welcome Team". Hiervoor zal FIT de juiste partners en instanties voor ad hoc samenwerking in verschillende mogelijke situaties, sectoren of clusters verder in kaart brengen en organisatorisch beheren. Dit past in het ruimer kader van het uitwerken van een meerjarige internationaliseringsstrategie en het overleg met verschillende Vlaamse partners tijdens de Flanders International Economic Summit (zie 3.1.1.).

Elk jaar wil ik ook een sectorieel "Welcome Team" oprichten. Zo is in 2016 de lancering van een "SmartFin (ICT) Welcome Team" gepland, gericht op 'slimme ICT' met een bijzondere focus op financiële technologieën.

3.3.5.3 Een duurzaam opvolgings- en uitbreidingsbeleid voeren voor bestaande buitenlandse ondernemingen

2014 – 2015

Vlaanderen kan goede cijfers voorleggen op het vlak van uitbreidingsinvesteringen door buitenlandse investeerders. (zie 3.3.4.1). De sterke stijging van expansies in 2013 (van 18% naar 28%), is in 2014 bevestigd. De betrokkenheid van FIT in expansiedossiers overschreed - net als voorgaande jaren, met 29,41% ruimschoots de doelstelling van 20%.

Een duurzaam opvolgingsbeleid van buitenlandse investeringen omvat vooral een goede nazorg (aftercare) door FIT, in samenwerking met AO. Dat resulteert niet alleen in een grotere tevredenheid van vestigingen van buitenlandse bedrijven in Vlaanderen, maar het schept mogelijkheden voor FIT om proactief opportuniteiten (subsidies, overheidsmaatregelen, beschikbare gronden, nuttige partners.) en het investeringspotentieel aan elkaar te koppelen. Met een gerichte nazorg mikt FIT op een steviger verband tussen beschikbare opportuniteiten en investeringspotentieel.

We werken momenteel ook een "waarschuwingssysteem" uit in het kader van een strategisch retentiebeleid waarbij we voldoende aandacht besteden aan verschillende factoren zoals de mogelijke dreiging van delocalisatie, de verandering van eigenaar, het invoeren van de Wet op de Continuïteit van de Onderneming, ... Deze functioneel-technische oefening is op dit ogenblik volop aan de gang.

2016

FIT zal in 2016 zijn inspanningen voor de uitwerking van een duurzaam opvolgingsbeleid (voor zowel de nazorg als de retentie) procesmatig en technisch verankeren. We houden hierbij rekening met het bestaande investeringsinstrumentarium en het volledige traject dat een potentieel investeringsproject traditioneel doorloopt.

3.4 Een vrijere en eerlijkere internationale handel is gunstig voor de Vlaamse economie

Ik zet in op de vrijhandels- en investeringsdossiers, in het bijzonder de Europese handelsdossiers, ter voltooiing van de interne markt, maar ook opdat de markten buiten de Europese Unie maximaal open staan voor de Vlaamse goederen en diensten.

3.4.1 Werken aan toegankelijker buitenlandse markten

2014 - 2015

Het akkoord dat het meest in het oog springt is het "*Comprehensive Economic and Trade Agreement*" met Canada. Die onderhandelingen zijn eind 2014 afgerond.

Alle offensieve en defensieve belangen van Vlaanderen werden behartigd. Zo kwam er geen vrijmaking van de audiovisuele diensten en zijn er geen engagementen aangegaan inzake publieke diensten. Voor de markt van de overheidsopdrachten zijn de belangen van Vlaanderen maximaal behartigd. Hierdoor is ook de Canadese markt van de overheidsopdrachten op het niveau van de provincies vrijgemaakt, wat niet evident was omdat de Canadese grondwet niet toelaat dat de federale overheid engagementen aangaat voor de Provincies.

Alle tarieven worden binnen een korte tijdspanne naar nul herleid en vele technische, sanitaire en fytosanitaire regels zijn geharmoniseerd, waardoor de landbouwproducten en in het bijzonder bieren een verbeterde toegang zullen krijgen tot de Canadese markt. Tot slot is de dienstenmarkt geliberaliseerd en zullen veel Vlaamse bedrijven in de dienstensector gemakkelijker op de Canadese markt kunnen opereren. Na de vertaling van het akkoord zal Vlaanderen snel kunnen overgaan tot de goedkeuring en de tenuitvoerlegging ervan.

In de marge van dit akkoord is een overeenstemming gevonden om de Vlaamse peren uit te voeren naar het land. Dit dossier lag al langer op de onderhandelingstafel, maar kwam dankzij het sluiten van het CETA in een stroomversnelling. Dit heeft Vlaanderen toegelaten om meteen, na de invoering van de Russische sancties, snel een alternatieve markt te openen voor de peren. Mijn diensten stellen ook alles in het werk om nog meer markten te openen, onder andere in Latijns-Amerika, Azië en Oceanië.

Een ander belangrijk dossier is het "*Trans-Atlantic Trade and Investment Partnership*" (TTIP) of het handels- en investeringspartnerschap waarover met de Verenigde Staten wordt onderhandeld. Eind 2015 zal er een concrete tekst zijn over alle onderdelen van het partnerschap.

Ik word door de Werkgroep EU handel geïnformeerd over de voortgang in dit dossier. Mijn diensten hebben ook contacten met de Europese onderhandelaars en met Amerikaanse, Canadese en Europese academici om kennis te verzamelen over alle onderdelen van de onderhandelingen.

Naast deze twee belangrijke dossiers heb ik aandacht voor de onderhandelingen op multilateraal niveau. Eind december 2015 zal de tiende ministeriële conferentie van de Wereldhandelsorganisatie plaats hebben in Nairobi. De onderhandelingen in de Doha Ontwikkelingsagenda lopen al jaren stroef en het is tot op heden moeilijk te bepalen wat een eventuele uitkomst zal zijn, maar het mag wel duidelijk zijn dat Vlaanderen blijft prioriteit geven aan multilaterale oplossingen. Tijdens deze ministeriële conferentie zullen ook andere dossiers op plurilateraal niveau worden afgesloten, zoals het informatie-technologieakkoord en het milieugoederen-akkoord (inclusief milieudiensten indien de onderhandelingen een succesvol einde kennen vóór de ministeriële conferentie). Het plurilateraal akkoord inzake de handel in diensten komt in aanmerking voor verdere onderhandeling.

2016

Het is de ambitie van Vlaanderen om met de Europese partners TTIP onder de gestelde voorwaarden van het onderhandelingsmandaat verder af te werken, naast de vrijhandelsdossiers met Japan en Vietnam. Daarnaast zullen we stappen zetten om de bestaande vrijhandelsakkoorden met Mexico en Chili te moderniseren. DIV zal samen

met de WG EU Handel de offensieve en defensieve belangen ten aanzien van deze landen definiëren. Zowel tarifaire als non-tarifaire elementen moeten in acht genomen worden zodat een eerlijke concurrentiepositie, 'level playing field', kan gecreëerd worden voor onze internationaal actieve bedrijven.

Tot slot zijn er de Europese handels gerelateerde dossiers zoals het dossier m.b.t bedrijven die handel drijven in mineralen en mogelijk gewapende conflicten financieren. Daarnaast is er het dossier van de handelsverdedigingsinstrumenten, die onder andere worden aangewend wanneer komt vast te staan dat een land zijn goederen aan dumpingprijzen verkoopt op de Europese interne markt. Deze instrumenten zijn aan modernisering toe.

Naast de grote handelsdossiers, zijn er andere instrumenten waarmee Vlaanderen in staat is om de belangen van de Vlaamse bedrijven op buitenlandse markten te vergroten.

Het Meldpunt Handelsbelemmeringen is geen uniek Vlaams gegeven. Er bestaan immers nog vele andere meldpunten die de Vlaamse exporteurs kunnen benutten om hun markttoegangsproblemen kenbaar te maken zoals onder meer rechtstreeks bij de Europese Commissie, de Europese en nationale sectorgroeperingen, de FOD economie, de Belgische diplomatieke posten, enz. In het algemeen blijken al deze meldingspunten onderbenut. Dat kan omdat een oplossing voor handelsbelemmeringen jaren kan duren, of omdat bedrijven vrezen dat een officiële melding nog meer problemen in het doelland kan opleveren.

FIT zal sterker inzetten op de promotie van het e-meldpunt, via communicatie, publicaties en infosessies in samenwerking met EEN). Verder zal FIT ook frequente doelgerichte online-bevragingen lanceren, onder andere in voorbereiding van EU-vrijhandelsakkoorden. DIV zal samen met FIT rondetafelgesprekken organiseren met sectoren om meer duidelijkheid te verschaffen over de werking van Vlaanderen in voorbereiding van handelsakkoorden.

3.4.2 Vlaamse investeringen in het buitenland beschermen

2014 - 2015

Sinds het Verdrag van Lissabon beschikt de Europese Unie over meer bevoegdheid inzake investeringen, waardoor de Europese Commissie nu voor de 28 Europese Lidstaten investeringsakkoorden kan sluiten. Onderhandelingen voor een investeringsakkoord met China zijn opgestart in 2014. Vlaanderen streeft naar een ambitieus investeringsakkoord dat maximale rechtszekerheid en markttoegang biedt aan Vlaamse investeerders met aandacht voor duurzame ontwikkeling. Met Myanmar komt er een specifiek investeringsbeschermingsakkoord.

De Commissie heeft echter ook een beperkte bevoegdheid gegeven aan de lidstaten om zelf investeringsakkoorden te sluiten met die landen waarmee de Europese Unie nog geen akkoord gesloten heeft. Lidstaten kunnen dus nog steeds bilaterale investeringsakkoorden sluiten op voorwaarde dat deze aan de richtlijnen van de EU voldoen. De modeltekst voor bilaterale investeringsakkoorden van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) wordt samen met de Waalse, Brusselse, federale en Luxemburgse collega's gemoderniseerd, want zolang de tekst niet rond is, zijn nieuwe onderhandelingen niet mogelijk. Vlaanderen zal erop toezien dat de nieuwe tekst een degelijk hoofdstuk duurzame ontwikkeling bevat en beschikt over een gemoderniseerde ISDS-clausule.

2016

Vlaanderen neemt zich voor om op een verantwoorde manier een einde te maken aan de intra-EU BIT's. Eens aan de voorwaarden is voldaan, zullen we de instemming geven om deze akkoorden op te heffen. Daarbij is het essentieel dat alle intra-EU BIT's gezamenlijk worden opgezegd en dat er een alternatief komt voor het wegvallen van de ISDS-clausule. Enkel op deze manier wordt een gelijk speelveld en rechtszekerheid voor alle Europese bedrijven gegarandeerd.

3.5 Internationale bereikbaarheid van Vlaanderen verzekert de concurrentiepositie van de Vlaamse economie

2014 - 2015

Vlaanderen voert een actief buurlandenbeleid. De samenwerking met Nederland en Noordrijn-Westfalen is hierbij prioritair.

Ik heb grensoverschrijdende infrastructuurdossiers zoals de sluis Terneuzen en de IJzeren Rijn aangekaart tijdens de ontmoeting met minister-president Rutte van Nederland op 13 oktober 2014 in Den Haag.

De IJzeren Rijn is eveneens besproken tijdens mijn ontmoeting met minister-president Kraft van Noordrijn-Westfalen op 18 november 2014 in Düsseldorf.

De IJzeren Rijn, de spoorverbinding tussen de haven van Antwerpen en het Duitse Ruhrgebied, is in juli 2015 door de Europese Commissie geselecteerd in haar programma van trans-Europese transportnetwerken.

Begin 2015 diende Vlaanderen bij de EU een subsidieaanvraag in voor een studie over de spoorknelpunten in het Rijn-Ruhr grensgebied tussen Duitsland, Nederland en België. Dit Vlaamse initiatief kreeg de steun van de drie betrokken lidstaten (Duitsland, Nederland en België) en Noordrijn-Westfalen. De selectie door de Europese Commissie toont dat dit project hoog op de Europese agenda van grensoverschrijdende infrastructuur-netwerken staat. De studie kan nu rekenen op cofinanciering door de EU.

De EU besliste in juli 2015 eveneens tot cofinanciering van enkele andere voor Vlaanderen belangrijke infrastructuurprojecten: de sluis Terneuzen, de Seine-Scheldeverbinding en de verhoging van de bruggen boven het Albertkanaal om grotere containerschepen doorgang te verlenen. Op 5 februari 2015 is het verdrag over de Nieuwe Sluis Terneuzen ondertekend door Vlaanderen en Nederland. De Seine-Scheldeverbinding zal dan weer onze havens verbinden met Parijs en Le Havre.

2016

Ik zal de voortgang van de opgestarte dossiers met de Vlaamse minister bevoegd voor van nabij opvolgen en bij eventuele knelpunten contact opnemen met de regeringsleiders in de buurlanden.

4. Vlaanderen draagt ertoe bij dat de internationale armoede verder afneemt

Het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) wil tegen 2020 het algemene armoederisico met 30% doen dalen en het aantal in armoede geboren kinderen halveren. Het actieplan focust op armoede in Vlaanderen. Het Vlaams buitenlands beleid focust evenwel op internationale armoede, en richt zijn acties hoofdzakelijk op de drie partnerlanden van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking: Zuid-Afrika, Mozambique en Malawi.

Het jaar 2015 is bijzonder voor internationale armoedebestrijding. Drie conferenties bepalen de streefdoelen voor een mondiale duurzame ontwikkeling tijdens de komende decennia:

- De 2030 agenda voor duurzame ontwikkeling (kortweg: SDG's) integreert doelen inzake armoedebestrijding binnen een breder kader van duurzame ontwikkeling;
- de conferentie in Addis Ababa bakent het financieringspakket af dat noodzakelijk is om doelstellingen op vlak van internationale armoedebestrijding en mondiale publieke goederen te realiseren;
- de klimaattop in Parijs behandelt internationale klimaatfinanciering, die belangrijk is voor de participatie van ontwikkelingslanden en opkomende economieën in een nieuw klimaatakkoord.

De uitkomst van deze drie conferenties is sterk met elkaar verweven. De duurzame ontwikkelingsdoelen hebben (onder meer) betrekking op onze wijze van produceren en consumeren, en oefenen een invloed uit op klimaat en ontwikkeling. Klimaatverandering beïnvloedt de ontwikkeling in het Zuiden, en klimaatfinanciering kan duurzame, groene groei doen ontluiken. Zowel duurzame ontwikkeling als klimaat hebben nood aan een doelmatig internationaal financieringskader.

Gelet op hun onderlinge samenhang zal ik na 2015 de uitkomst van deze internationale bijeenkomsten evalueren. Binnen de Vlaamse Regering zal ik nagaan hoe Vlaanderen de inspanningen in lijn kan brengen met die mondiale agenda's (zie ook 4.2.1).

4.1 De Vlaamse samenwerking blijft geconcentreerd op de partnerlanden in Zuidelijk Afrika

De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking focust haar bijdrage op Zuid-Afrika, Mozambique en Malawi, en de respectieve sectoren jobcreatie en ontwikkeling van Kleine, Micro en Middelgrote Ondernemingen (KMMO), het recht op gezondheid (incl. seksuele en reproductieve gezondheidszorg) en landbouw & voedselzekerheid.

De bilaterale samenwerking met onze partnerlanden is gevrijwaard van de besparingen binnen de begroting voor ontwikkelingssamenwerking. Zo respecteren we onze vijfjarige politieke engagementen t.a.v. de partnerlanden en blijven we een betrouwbare en voorspelbare donor.

4.1.1 Waardig werk creëren via KMMO-ontwikkeling in Zuid-Afrika

2014-2015

In samenwerking met de IAO zette Vlaanderen een netwerk op voor kennisopbouw en ontwikkeling van modellen voor jobcreatie via KMMO-ontwikkeling (600.000 euro). Hoewel de focus van het project op Zuid-Afrika ligt, zal de IAO de kennis en ervaringen ter beschikking stellen van onze partnerlanden Malawi en Mozambique.

Het *Bertha Centre for Social Innovation & Entrepreneurship* (Universiteit van Kaapstad) en het *Gordon Institute of Business Science* (Universiteit van Pretoria) ontvingen een subsidie van 1.702.000 euro om sociaal ondernemerschap te stimuleren in Zuid-Afrika. De projecten dragen bij tot een verbeterd klimaat voor sociale ondernemingen, zodat ze betere resultaten bereiken en waardige jobs creëren. Daarbij zetten deze instellingen in op de training van bestaande en opstartende sociale ondernemers, het promoten van de principes aangaande sociaal ondernemerschap en beleidsvoorbereidend en toegepast onderzoek over sociaal ondernemerschap en sociale innovatie.

Ik verwijs naar 4.3 voor mijn bijdrage aan het nationaal adaptatienetwerk in Zuid-Afrika.

Op 2 maart 2015 hebben mijn diensten een bilaterale consultatie gehouden met de Zuid-Afrikaanse autoriteiten. Op de agenda stond de opvolging van de lopende projecten en programma's binnen de huidige strategienota.

In september 2015 heb ik de tussentijdse evaluatie van de Vlaamse bilaterale samenwerking met Zuid-Afrika ontvangen. Het rapport toont aan dat de Zuid-Afrikaanse partners de samenwerking met de Vlaamse overheid sterk waarderen: "De Vlaamse overheid verschilt van andere donoren door haar flexibiliteit, pragmatische benadering en interesse voor het ondersteunen van innovatieve initiatieven die geen deel uitmaken van het gebruikelijke donor repertoire." De gekozen herijking van de samenwerking met innovatieve projecten voor sociaal ondernemerschap blijkt volgens de evaluatie vraaggestuurd en succesvol. De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking bereikte een hoge mate van additionaliteit: zonder onze steun zouden innoverende initiatieven op vlak van sociaal ondernemerschap niet ontwikkeld zijn.

2016

In 2016 zal ik in Zuid-Afrika verder inzetten op het versterken van sociaal ondernemerschap en sociale innovatie. De *Industrial Development Corporation* (IDC) is een nationale instelling voor ontwikkelingsfinanciering onder supervisie van het Nationale Departement van Economische Ontwikkeling. Het geeft voornamelijk financiering aan bedrijven en projecten die bijdragen aan de industriële en economische ontwikkeling van Zuid-Afrika. Vlaanderen engageerde zich om gedurende de periode 2014-2019 tien miljoen euro vrij te maken voor een fonds onder beheer van IDC. Afhankelijk van de evaluatie over onze eerste bijdrage van 4 miljoen euro aan het fonds, zal ik volgend jaar beslissen over de resterende 6 miljoen euro voor de periode 2016-2019. De overige begrotingsruimte voor nieuwe identificaties in 2016 bedraagt 2 miljoen euro.

Eind 2016 verloopt de termijn van de landenstrategienota 2012-2016. Op basis van:

- (1) de vaststellingen uit de tussentijdse evaluatie van de aflopende Landenstrategienota;
- (2) het onderzoek over de rol van officiële ontwikkelingssamenwerking in midden-inkomenslanden (in casu Zuid-Afrika), uitgevoerd door het Steunpunt Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking;
- (3) de krachtlijnen uit de strategienota Zuidelijk Afrika;
- (4) het resultaat van voorafgaand bilateraal overleg met Zuid-Afrika;

zal ik aan de Vlaamse Regering een voorstel voorleggen over de verdere invulling van de toekomstige internationale samenwerking tussen Vlaanderen en Zuid-Afrika.

4.1.2 *Het recht op gezondheidszorg helpen realiseren in Mozambique*

2014-2015

In 2014 en 2015 heb ik telkens 2 miljoen euro vrijgemaakt voor de sector brede steun voor gezondheidszorg (SWAp) in Mozambique. Vlaanderen bundelt via dit fonds haar

bijdrage met andere donoren, wat in lijn is met de aanbevelingen voor het verhogen van de effectiviteit van de hulp. De effecten van onze bijdragen op armoedebestrijding en gezondheid uit zich voornamelijk op lange termijn. De Mozambikaanse overheid stelt jaarlijks een *Plano Económico e Social* (PES) op met indicatoren, waaronder ook indicatoren voor de gezondheidssector. Uit een evaluatieproces over de gezondheidssector in 2014 blijkt dat de meeste indicatoren uit het PES zijn bereikt.

In gedelegeerde samenwerking met BTC verlengde ik de terbeschikkingstelling van een technisch assistent bij de versterking van het financieel beheer van de SWAP na augustus 2015 (449.966 euro). Uit onafhankelijke evaluaties blijkt dat deze technische steun een belangrijke succesfactor is op het gebied van het strategisch positioneren van Vlaanderen op het niveau van de nationale dialoog over gezondheidsbeleid en een belangrijke ondersteuning voor de SWAP.

In samenwerking met het ITG versterkte ik de wetenschappelijke bewijsvoering voor gezondheidspraktijk en -beleid in Mozambique. Daarbij zetten we in op het versterken van de individuele en institutionele capaciteit van het Mozambikaanse Nationaal Gezondheidsinstituut (*Instituto Nacional de Saúde*, kortweg INS). Voor de tweede fase van dit samenwerkingsprogramma reserveerde ik 896.665 euro voor INS en 305.250 euro voor ITG.

Ik besloot verder te bouwen op de resultaten van het Pathfinderproject, dat inzet op capaciteitsversterking van jeugdorganisaties inzake seksuele en reproductieve gezondheid en rechten. Pathfinder heeft 5 jongerenorganisaties in de provincies Maputo, Gaza en Tete begeleid, zodat ze op een duurzame manier kunnen deelnemen aan de implementatie van beleidsvorming voor seksuele en reproductieve gezondheid en rechten. De subsidie van 250.000 euro zal toelaten dat die organisaties ook op nationaal niveau het beleid hierover kunnen voeren. Zo kunnen zij een invloed uitoefenen op heel wat relevante beleidsthema's zoals de bestrijding van kin huwelijken, de strijd tegen aids, het voorzien in kwaliteitsvolle seksuele voorlichting, etc.

Met Vlaamse steun (140.000 euro) implementeert Viva Afrika protocollen voor het terugdringen van moeder-kind transmissie van HIV in de steden Maputo, Matola, Beira, Manga Chingussura en Quelimane. De globale doelstelling is het verminderen van de moedersterfte met 2%.

Eind 2014 voerde *Health Research for Action* een tussentijdse evaluatie uit van de samenwerking tussen Vlaanderen en Mozambique (2011-2015). De evaluatoren zien de concentratie van twee sectoren naar één sector sinds de voorgaande strategienota als een duidelijke efficiëntiewinst. Vlaanderen biedt een meerwaarde aan het gezondheidssysteem in Mozambique, door zijn constructief-kritische houding binnen het sectorfonds voor gezondheidszorg. Via steun aan de Wereldgezondheidsorganisatie kon Vlaanderen ook specifieke expertise aanleveren voor de nationale strategische planning (en opvolging) van de gezondheidszorg.

In het kader van de voorbereidingen van de nieuwe Landenstrategienota Vlaanderen-Mozambique voor 2016 tot 2020 hebben mijn diensten de Mozambikaanse vertegenwoordigers op 28 mei 2015 ontvangen in Brussel. Deze Bilaterale Consultatie had tot doel om de principes en krachtlijnen van de komende Landenstrategienota te bepalen. Op basis van de lessen uit de tussentijdse evaluatie van de aflopende Landenstrategienota, de specifieke expertise die we vanuit Vlaanderen aanbieden en de prioriteiten van de Mozambikaanse autoriteiten zal ik een nieuwe strategienota opstellen voor de periode 2016-2020. Adolescenten (jongens en meisjes) zijn een specifieke aandachtsgroep binnen deze strategienota.

2016

Na de wederzijdse goedkeuring van de nieuwe strategie, zullen Vlaanderen en de Mozambikaanse partners de identificaties starten volgens de prioriteiten van deze strategie.

4.1.3 Bijdragen tot een performant landbouwbeleid en het recht op voedselzekerheid in Malawi

2014-2015

In samenwerking met de FAO investeert Vlaanderen in het versterken van de capaciteit van het Ministerie van Landbouw, Irrigatie en Waterontwikkeling via het *Department of Agricultural Extension Services* (DAES) en de gedecentraliseerde landbouwvoorlichtingsinstellingen. De doelstelling van het programma van 4.500.000 euro is om kleinschalige boeren te ondersteunen in de productie voor de markt. Dit zal leiden tot een groter aantal boeren die op een duurzame en winstgevende manier meer produceren voor de markt.

Een Vlaamse subsidie van 150.000 euro beoogt het verschaffen van startkapitaal aan *Mikolongwe College* om de opstart van de nieuwe *Mikolongwe Livestock Development Trust* te ondersteunen en zo een onafhankelijke en duurzame werking van het college mogelijk te maken. Dit project zal zo de toegang verbeteren tot geschikte voorlichtingsdiensten voor kleine en opkomende commerciële landbouwers en veetelers.

Voor mijn bijdrage aan agrobosbouwpraktijken in Malawi verwijs ik naar hoofdstuk 4.3.

Van juli 2015 tot eind juni 2016 oefent de adjunct Algemeen Afgevaardigde van de Vlaamse Regering in Malawi het voorzitterschap uit van het donorcomité voor landbouw en voedselveiligheid. Het Vlaamse voorzitterschap verloopt in tandem met de EU delegatie en het Amerikaanse agentschap USAID, en begeleidt het comité dat 14 donoren telt.¹ Ik beschouw deze benoeming als een erkenning van de Vlaamse expertise, inzet en financiële bijdrage in de Malawiaanse landbouwsector.

2016

In lijn met de Landenstrategienota 2014-2018 tussen Vlaanderen en Malawi reserveer ik volgend jaar 5 miljoen euro voor samenwerking met Malawi. De monitoring van de strategienota maakt expliciet onderscheid tussen mannen en vrouwen. Als *lead donor* voor landbouwvoorlichting binnen het sectorfonds voor landbouw (ASWAp) zal Vlaanderen een monitoringsstudie bestellen. Deze studie zal de opvolging van een aantal indicatoren binnen de ASWAp mogelijk maken.

4.2 We spelen permanent in op belangrijke trends en evoluties in Zuidelijk Afrika

Vlaanderen is een donor die zich flexibel opstelt ten opzichte van zijn partnerlanden. De evoluties op wereldvlak, in de regio Zuidelijk Afrika en in de partnerlanden beïnvloeden ons ontwikkelingsbeleid.

4.2.1 Onze inspanningen in lijn brengen met de 2030 agenda voor duurzame ontwikkeling

2014-2015

Eind september heeft de 70ste sessie van de Algemene Vergadering van de VN haar goedkeuring verleend aan de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's). Deze moeten de nieuwe VN post-2015-ontwikkelingsagenda in de periode van 2015 tot 2030 richting

¹ African Development Bank, DFID, de EU Delegatie, FAO, GIZ, Ierland, JICA, Noorwegen, UNDP, UNWomen, USAID, Vlaanderen, Wereldbank en WFP.

geven. Nieuw is dat de VN lidstaten de ontwikkelingsagenda hebben geïntegreerd met de agenda voor duurzame ontwikkeling. De intrede van de duurzaamheidsagenda heeft tot gevolg dat de nieuwe doelstellingen niet beperkt zijn tot donor-inspanningen in het Zuiden. Het gaat om een mondiale agenda, met zowel internationale engagementen voor ontwikkelingssamenwerking als binnenlandse inspanningen voor het bevorderen van duurzame ontwikkeling. De SDG's raken op die manier zowel interne als buitenlandse bevoegdheden van de Vlaamse overheid. De universele agenda bevat doelen aangaande het bestrijden van ongelijkheid, duurzame landbouw- en voedingssystemen, duurzame productie en consumptie,.... De universaliteit van de agenda vergt ook een verhoogde beleidscoherentie tussen de verschillende Vlaamse beleidsdomeinen in lijn met de vernieuwde opdracht van DIV.

Vlaanderen was de afgelopen twee jaar actief betrokken bij de Belgische positiebepaling t.a.v. deze agenda en vaardigde ook een vertegenwoordiger af naar de Algemene Vergadering van de VN. Deze vertolkte de positie die de Vlaamse Regering op 26 juni goedkeurde. Daarin bakende de Regering enkele doelstellingen af waarop zij prioritair inzet bij de technische opvolging van de voorliggende doelen en indicatoren. Voor wat de kerndoelen betreft, prioriteert Vlaanderen volgende thema's:

- 1) De strijd tegen armoede in al haar vormen, binnen en buiten Vlaanderen (doel 1);
- 2) Beschikbaarheid, duurzaam beheer en bescherming van kwaliteitsvol water en beschikbaarheid en duurzaam beheer van sanitaire voorzieningen (doel 6);
- 3) Toegang tot Gezondheid in de zin van "gezondheidsbevordering doorheen de volledige levensloop voor allen" en dus niet enkel "bevordering van toegang tot gezondheidszorg" (doel 3);
- 4) Duurzame landbouw, voedselzekerheid en gezonde voeding als basisrechten (doel 2);
- 5) Billijk en kwaliteitsvol onderwijs en levenslang leren garanderen voor iedereen. Dit behelst zowel alle niveaus van formeel onderwijs, maatregelen ten aanzien van leerkrachten als vormen van educatie voor duurzame ontwikkeling en (wereld)burgerschap (doel 4);
- 6) Transitie naar inclusieve en duurzame economische groei, waardig werk en sociale bescherming & duurzame productie- en consumptie(-patronen) (geïntegreerde doelen 8, 9 & 12);
- 7) Het op peil houden en herstellen van biodiversiteit en ecosystemen tot een gunstige behoudsstatus bereikt wordt (doel 15);
- 8) Het voor iedereen toegankelijk maken van betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne vormen van energie (doel 7).

De VN zal de indicatoren tegen midden maart 2016 bepalen. De voorafgaande betrokkenheid bij de totstandkoming van de doelen en indicatoren verzekert dat Vlaanderen de finaliteit van die omvattende agenda maximaal beheerst. Zo kan de Vlaamse overheid een goede start nemen bij het uitvoeren van doelen die beantwoorden aan haar prioriteiten, opdrachten en verantwoordelijkheden.

2016

In 2016 zal ik binnen de Vlaamse Regering pleiten voor een gerichte taakverdeling en opvolging van de Vlaamse inspanningen in het kader van de SDG's. Ook zal ik mijn diensten de opdracht geven onze ontwikkelingsinspanningen verder in lijn te brengen met deze nieuwe agenda en zijn onderliggend paradigma.

Volgend jaar zal ik voor het eerst een Vlaamse Staten-Generaal organiseren, die tot doel heeft om relevante kennis en ervaring uit te wisselen met de stakeholders van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. In lijn met de parlementaire resolutie van 2 maart 2015 zal de Staten-Generaal beleidsinspiratie verzamelen over de wijze waarop Vlaanderen de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) in het beleid opneemt.

4.2.2 Flankerende initiatieven ondersteunen in de regio Zuidelijk Afrika

In lijn met de principes uit de beleidsnota concentreer ik de middelen voor flankerende initiatieven op een beperkt aantal thema's en uitvoerende organisaties. Bij de keuze voor multilaterale instellingen houd ik rekening met effectiviteitsindicatoren, zoals gerapporteerd door het *Multilateral Organisation Performance Assessment Network*.

2014-2015

De HIV/aidsproblematiek blijft een rem op de economie en de ontwikkeling in Zuidelijk Afrika. Maar liefst een kwart van 's werelds nieuw geïnfekteerde burgers komt uit onze drie partnerlanden. Voornamelijk adolescenten meisjes blijven er zeer kwetsbaar. Vlaanderen wil bijdragen tot het indijken van de ziekte en zet in op de preventieve, multisectorale en coördinerende aanpak van het Gezamenlijk VN programma aangaande HIV/aids (UNAIDS). In het belang van de organisatie opteren we voor voorspelbare financiering. Die is nodig om strategische plannen op lange termijn te ontwikkelen en om de juiste mensen aan te werven. Een recente studie uit het gezaghebbende medische vakblad *The Lancet* toont aan dat we de volgende vijf jaar onze investering in de strijd tegen HIV en aids aanzienlijk moeten opdrijven, om tegen 2021 de terugkeer van de pandemie te vermijden. Voor de periode 2015 tot 2018 begroten we 3 miljoen euro, waarvan één derde algemene budgetsteun en twee derden steun voor de landenkantoren in 8 focuslanden uit Zuidelijk Afrika.

Unicef International heeft als één van de meest performante VN agentschappen sterk bijgedragen tot de millenniumdoelen voor het terugdringen van de kindersterfte. De organisatie werpt zich ook op als de belangrijkste voorvechter van kinderrechten binnen de nieuwe duurzame ontwikkelingsdoelen. Ik bouwde afgelopen jaar verder op de goede samenwerking en gaf een nieuwe structurele bijdrage van 3 miljoen euro voor de periode 2016-2019. Eén derde gaat naar algemene begrotingssteun. Twee derden gaat naar de thematische prioriteit kindbescherming in Zuidelijk Afrika. Deze prioriteit werpt een dam op tegen geweld, misbruik en uitbuiting van kinderen en biedt onder meer ook een antwoord op de problematiek van kind huwelijken. Begin mei 2015 ondertekende ik in New York samen met Omar Abdi (de adjunct-uitvoerend directeur van Unicef) de samenwerkingsovereenkomst.

Het *International Partnership for Microbicides* (IPM) is een internationale ngo die tot doel heeft de ontwikkeling van veilige, efficiënte Hiv preventie met controle door vrouwen te versnellen en ervoor te zorgen dat deze producten snel en aan een betaalbare prijs verkrijgbaar zijn in Sub-Sahara Afrika. IPM ontwikkelde een vaginale ring die de overdracht van HIV op vrouwen voorkomt bij seksuele contacten met een Hiv-positieve man. Een subsidie van 150.000 euro stelt de organisatie in staat om preventieve sensibilisatieactiviteiten aangaande HIV/aids te ontwikkelen in Malawi, Zuid-Afrika en Zimbabwe.

2016

Op vrijdag 26 juni 2015 verkozen vertegenwoordigers van de vijf co-sponsorende VN-organisaties (Wereld Bank, UNDP, UNFPA, UNICEF en WHO) en van de 25 aansturende lidstaten de Vlaamse vertegenwoordiger tot voorzitter van de Raad van bestuur van het Speciale VN-Programma voor onderzoek over menselijke voortplanting. Dit onderzoeksprogramma helpt lidstaten bij het bepalen van het meest effectieve en efficiënte beleid t.a.v. de bevordering van de seksuele en reproductieve gezondheid van hun bevolking. De benoeming duidt op internationale erkenning van de wijze waarop Vlaanderen het thema van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten vooropstelt binnen zijn buitenlands beleid. In 2016 wil ik de in 2015 aflopende samenwerkingsovereenkomst met dit onderzoeksprogramma voor hetzelfde jaarbedrag hernieuwen.

In 2016 zullen mijn diensten een externe evaluatie laten uitvoeren op de samenwerking met Exchange. De resultaten bepalen de verdere samenwerking na afloop van de huidige samenwerkingsovereenkomst (2014-2016).

4.2.3 Samenwerken met de private sector in domeinen relevant voor ontwikkeling

Sinds september 2014 steunde ik heel wat projecten en programma's die inspelen op de raakvlakken tussen de private sector en ontwikkeling. Ik verwijs naar de samenwerking met Zuid-Afrika (cf. hoofdstuk 4.1.1). De trilaterale samenwerking met FAO en Malawi is sterk georiënteerd naar duurzame productie voor de markt (cf. hoofdstuk 4.1.2). Het project van IPM (cf. hoofdstuk 4.2.2) kadert in een "Product Development Partnership". Dit is een samenwerkingsmodel tussen publieke, private en filantropische sectoren om de ontwikkeling van nieuwe medische instrumenten te versnellen om miljoenen mensenlevens veilig te stellen. Ook in 2016 zet ik in op de kruisverbanden tussen private sector en ontwikkeling.

Vlaanderen is lid van The Shift een netwerk van ondernemers, onderzoekers, NGO's en overheden, dat inspeelt op duurzame ontwikkeling en sociaal verantwoord ondernemen.

In 2015 leverde het Steunpunt Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking een studie op over de rol van de private sector in ontwikkelingssamenwerking.² Tot op heden heeft Vlaanderen voornamelijk ingezet op private sectorontwikkeling (kortweg PSD) in het Zuiden, waarbij de ontwikkeling van de lokale economie en private sector evenals armoedebestrijding voorop staan. Daarnaast is ook het engagement van de private sector voor ontwikkeling (PS4D) belangrijk o.w.v. de bijdrage die deze kan leveren aan ontwikkeling. Om na te gaan op welke wijze de Vlaamse overheid een stimulerende rol kan spelen bij het mobiliseren van onze private sector voor ontwikkeling in het Zuiden heeft het DIV in samenwerking met FIT twee stakeholdersbijeenkomsten georganiseerd met een ruim deelnemersveld van ondernemingen, middenveldorganisaties, academici en ngo's.

4.3 Vlaanderen leeft internationale verbintenissen inzake internationale klimaatbijstand na

In december 2015 onderhandelen de lidstaten van het kaderverdrag inzake klimaatverandering (UNFCCC) in Parijs over een nieuwe klimaatakkoord. Het bijstaan van ontwikkelingslanden bij het bouwen aan groene, koolstofluwe economische groei is een van de sleutels tot het welslagen van de top. Ook Vlaanderen draagt bij tot internationale klimaatfinanciering.

2014-2015

Met Vlaamse steun (1 miljoen euro) verhoogt *World Agroforestry Centre* (ICRAF) met behulp van agro-bosbouwtechnieken de productie van maïs in Malawi. ICRAF hanteert de wetenschappelijk vooruitstrevende techniek om struikgewassen in te zetten als bemestingsstof.³ Het Malawiaanse ministerie van landbouw, irrigatie en waterontwikkeling, is betrokken bij dit project. Dit ministerie is verantwoordelijk voor het nationaal steunprogramma voor bemesting en is uiterst geïnteresseerd in de resultaten op het terrein. De techniek dringt het gebruik van kunstmest terug en bevordert tegelijk een duurzame productieverhoging. De agrobosbouw levert op die manier zowel een bijdrage tot mitigatie als adaptatie in Malawi.

² Vaes, S; Huyse, H; Private sector in development cooperation: mapping international debates, donor policies, and Flemish development cooperation, HIVA, Paper Nr. 21, March 2015

³ GW Sileshi, Chitedze e.a.; Agroforestry: Fertilizer Trees; In boek: Encyclopedia of Agriculture and Food Systems, Publisher: Elsevier, Editors: Neal Van Alfen, p.222-234

In Zuid-Afrika ondersteun ik de versterking van het Nationaal Netwerk voor Klimaat-adaptatie, beheerd door de *Environmental Monitoring Group Trust* (420.000 euro). Het netwerk wil een platform bieden voor kennis- en informatie uitwisseling rond klimaat-adaptatie door en voor kwetsbare gemeenschappen. Het netwerk staat ook in voor de monitoring en beïnvloeding van het overheidsbeleid in dit thema, in nauwe samenwerking met het Departement Milieuzaken.

2016

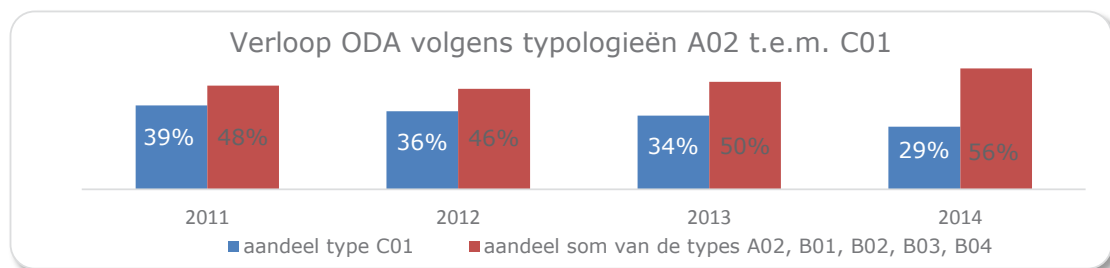
Volgens de lopende engagements zal de Vlaamse ontwikkelingssteun voor internationale klimaatfinanciering van 2014 tot en met 2017 gemiddeld 2 miljoen euro bedragen. Meerjarige programma's laten een administratieve lastenverlaging toe voor mijn diensten en onze partners, en verhogen de voorspelbaarheid van onze bijdrage.

4.4 Vlaanderen schakelt zich in de internationale armoede-agenda in

4.4.1 Verhogen van de effectiviteit van de hulp

2014-2015

Op basis van de indicatoren uit het jaarlijks ODA rapport⁴, kunnen we vaststellen dat het aandeel afzonderlijke projecthulp in de ODA (typologie C01) afneemt terwijl het aandeel hulp voor sectorale begrotingssteun (A02), ongeoormerkte bijdragen (B01 en B02) en bijdragen aan bestaande internationale fondsen en programma's (B03 en B04) toeneemt.

Deze trend wijst erop dat Vlaanderen vooruitgang boekt door zich meer en meer in te schakelen in internationale en multilaterale hulpmechanismen, wat gepaard gaat met een daling van de sturingsgraad en de beheerskosten.

2016

Ook in 2016 houd ik bij de keuze van fondsen, programma's en projecten rekening met de principes aangaande het verhogen van de effectiviteit van de hulp. In lijn met mijn beleidsnota, wil ik blijven inzetten op een concentratie van de middelen op een beperkt aantal sectoren en landen. Ik blijf onze ontwikkelingsbijdragen transparant rapporteren.

4.4.2 Realiseren van een integrale noodhulpbenadering

2014-2015

Ik heb eind vorig jaar extra budgettaire middelen (958.746 euro) aangewend om diverse acute noden te lenigen. De middelen waren afkomstig van terugvorderingskredieten uit het verleden.

⁴ Het Vlaams ODA rapport is digitaal beschikbaar op <http://www.vlaanderen.be/int/vlaamse-oda>

Om onze responstijd en onze voorspelbaarheid nog verder op te drijven besloot ik om de jaarlijkse bijdrage van Vlaanderen aan het *Central Emergency Response Fund* (CERF) te verhogen tot 600.000 euro. Begin mei 2015 had ik een ontmoeting met Valerie Amos, de vice-secretaris-generaal voor Humanitaire Zaken en VN noodhulpcoördinator, om dit engagement bekend te maken. Vlaanderen speelt daarbij een belangrijke voorbeeldfunctie voor andere deelstaten in de wereld.

Daarnaast reserveer ik op jaarlijkse basis 475.000 euro voor integrale noodhulp in onze partnerlanden. Dit laat ons toe om sterker te werken op het continuüm tussen rampenpreventie, noodhulp, rehabilitatie en ontwikkelingssamenwerking.

2016

In 2016 wil ik een samenwerkingsakkoord sluiten met UNRWA, de VN organisatie voor Palestijnse vluchtelingen, om onze samenwerking verder te verdiepen en om onze bijdrage nog sterker af te stemmen op de noden in de Palestijnse gebieden.

4.4.3 Versterken van het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking

2014-2015

In het kader van het impulsbeleid voor gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking kende ik 2.517.000 euro toe aan lokale besturen.

Zuiddag bestaat 10 jaar. Zuiddag zette dit jaar maar liefst 10.500 jongeren aan om een dagtaak uit te oefenen voor het Zuiden. De werkgever draagt het dagloon van de jongere over aan een ontwikkelingsproject. Zo draagt Zuiddag op zeer tastbare wijze bij tot zowel de Noord-Zuidreflex bij jongeren als het maatschappelijk verantwoord ondernemen bij werkgevers. In de periode van 2015 tot en met 2017 reserveer ik jaarlijks 45.000 euro om het succes van de organisatie verder te bestendigen en het bereik nog uit te breiden tot 20.000 deelnemers.

VVOB ontvangt een algemene werkingssubsidie van 270.000 euro en een subsidie van 170.000 euro voor het project 'scholenbanden'. Schoolpartnerschappen dragen bij tot een betere kennis en begrip bij Vlaamse jongeren van de uitdagingen en kansen in het Zuiden.

2016

Ik zal de samenwerking met Mo* en IPS voortzetten voor de periode 2016-2017 (respectievelijk 240.000 euro en 150.000 euro). Beide zetten in op mondiale berichtgeving. Ze laten toe dat lezers zich een beter beeld kunnen vormen van ontwikkelingen in het Zuiden. De toekomstige samenwerking zal sterker inzetten op berichtgeving over ontwikkelingssamenwerking. Ik zal het Fonds Pascal Decroos ondersteunen (168.000 euro) om diepgravende onderzoeksjournalistiek te financieren aangaande de Noord-Zuidproblematiek en duurzame ontwikkeling. Op die manier wil ik ook binnen de mainstream media zorgen voor een kwaliteitsvol aanbod aan internationale berichten.

Ik plan een evaluatie van de algemene oproep tot het indienen van educatie- en sensibilisatieprojecten. Die evaluatie moet uitwijzen of dit instrument de doelstellingen bereikt die zijn vooropgesteld in het kaderdecreet voor ontwikkelingssamenwerking en hoe dit kan bijdragen tot het realiseren van de SDG's. In de beoordelingscriteria van de oproepen voor ontwikkelingseducatieprojecten waren steeds gender en personen met een handicap opgenomen. Het beschikbare budget voor een oproep in het kader van ontwikkelingseducatie en -sensibilisatie in 2016 bedraagt 1 miljoen euro.

Conform het regeerakkoord kantel ik de begrotingsmiddelen voor gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking in het Gemeentefonds in. Voor Brusselse gemeenten, die geen toegang hebben tot het Gemeentefonds, blijf ik middelen voorzien voor dit impulsbeleid.

5. We werken mee aan een democratischere en rechtvaardigere wereld

5.1 Vlaanderen streeft naar een betere naleving van de rechten van de mens wereldwijd

2014-2015

Vooreerst hecht ik veel belang aan een kwaliteitsvolle Vlaamse bijdrage aan rapporteringen en standpuntbepalingen. Zo leverde Vlaanderen een bijdrage aan het Belgische rapport in verband met de tweede cyclus van de Universele Periodieke Evaluatie (UPR), die werd bezorgd aan de V.N. Vlaanderen nam deel aan constructieve dialogen met internationale toezichtsorganen, met als hoogtepunten:

- De constructieve dialoog over het Verdrag tegen Gedwongen verdwijning (CED, september 2014);
- de constructieve dialoog over het Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap (CRPD, september 2014);
- de constructieve dialoog over het Verdrag voor de Eliminatie van Discriminatie tegen Vrouwen (CEDAW, oktober 2014).

Het thema "Mensenrechten en Ondernemen" genoot mijn bijzondere aandacht en er werd een Vlaamse inbreng bijdrage toegevoegd aan het Nationale Actieplan inzake Mensenrechten en Ondernemen, samen met een mapping van acties.

Ik ontmoette de V.N.-Rapporteur inzake Moderne Slavernij, Mevr. Urmila Bhoola ter gelegenheid van haar bezoek aan ons land. Vlaanderen speelde verder een actieve rol bij het bezoek van de Commissaris voor de rechten van de mens van de Raad van Europa, Nils Muižnieks (september 2015) en de samenkomst van de werkgroep huurlingen en mensenrechten van de V.N.-Mensenrechtenraad (oktober 2015).

Samen met oud-gevangenen, hun familieleden en een aantal scholieren woonde ik op 3 mei 2015 de herdenkingsplechtigheid bij in het concentratiekamp van Dachau dat 70 jaar geleden was bevrijd.

Ik volg het onrustwekkende conflict op aan de grenzen van Europa in Oekraïne en besliste om steun te leveren aan het *Immediate Measures Package* van de Raad van Europa aangaande mensenrechten, staatshervorming, verkiezingen, capaciteitsopbouw en steun aan het maatschappelijk middenveld. Er is 82.500 euro steun toegezegd aan het *International Advisory Panel*, opgericht om onderzoek naar schendingen van mensenrechten te monitoren.

De mediadelegatie uit Oekraïne die van 22 tot 25 juni een bezoek bracht aan Vlaanderen past binnen die inspanningen van de Raad van Europa en de EU om de informatie-gemeenschap in het land te versterken, vrijheid van meningsuiting te garanderen en de oprichting van en onafhankelijke openbare omroep te begeleiden.

2016

Ik neem mij voor om de nota "Mensenrechten en het Vlaams internationaal beleid" (2011) te actualiseren naar aanleiding van de Mensenrechtendag 2016.

Vlaanderen zal in januari deelnemen aan de interactieve dialoog met België in Genève, ter gelegenheid van de tweede cyclus van de UPR.

Ik zal waken over de omzetting van internationale mensenrechtenverbintenissen in Vlaamse regelgeving, de rapportering daarover (o.a. in het kader van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten) en de opvolging van de aanbevelingen gemaakt door de internationale instellingen.

5.2 De herdenking van de Eerste Wereldoorlog versterkt de vredesgedachte

2014-2015

Op 7 november 2014 nam de Vlaamse Regering akte van een geactualiseerde versie van het actieplan '100 jaar Grote Oorlog (2014-18)'. Het Projectsecretariaat bereidde dit voor in nauwe samenwerking met de verschillende beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid. Er is onder meer aandacht voor buitenlands beleid, toerisme, erfgoedzorg, educatie, communicatie, wetenschappelijk onderzoek, cultuur, landbouw, leefmilieu en natuur. Het document geeft een stand van zaken weer en zal tijdens de herdenking verder aangevuld en geactualiseerd worden.

Ik nam het initiatief tot of participeerde aan een reeks activiteiten.

In de Westhoek begeleidde ik een delegatie van het Comité van de Regio's (4 juni 2014).

In Vladslo greep samen met de Volksbund Deutsche Kriegsgräberfürsorge de inhuldiging plaats van de replica van het 'Treurend Echtpaar' (18 juni 2014).

Mijn diensten werkten mee met de autoriteiten van Wales bij de oprichting van een Welsh memoriaal in Langemark (16 augustus 2014).

Ik nam deel aan de officiële opening van de eerste herdenkingstuin te Londen (6 november). Dit werd gevolgd door een educatief luik (8 tot 9 november 2014).

Er was een ondersteuning van het Canadese project 'The World Remembers' over de digitalisering van de namen van de slachtoffers op Belgisch grondgebied.

In het licht van de herdenking van de eerste gasaanvallen (21 april 2015) gebeurde de eerste uitvoering van de compositieopdracht 'Dystorsion, a hymn tot liberty' van de Vlaamse musici Dirk Brossé, Jef Neve en Frederik Sioen.

Vlaanderen zorgde voor een inbreng bij de realisatie van het standbeeld van de Canadese legerarts John McCrae in Ottawa (op 3 mei 2015).

Verder is er het Frans-Belgische dossier voor de erkenning van WO I monumenten en begraafplaatsen binnen hun landschappelijke context als UNESCO-werelderfgoed.

Samen met een aantal internationale partners vierde ik de 30.000ste Last Post (7 juli 2015) en 100 jaar Talbot House (4 november 2015).

2016

In 2016 zal het projectsecretariaat een aantal evenementen voorbereiden die zullen plaatsvinden in 1917. Zo zal in Canberra, Australië de tweede herdenkingstuin worden geopend ter gelegenheid van de 100-jarige herdenking van de Slag van Passendale. Ik zal op basis van een haalbaarheidsanalyse beslissen over de aanleg en opening van nog bijkomende herdenkingstuinen in andere landen tijdens de periode 2016-2018.

De Gentse Floraliën zullen met mijn steun bijzondere aandacht besteden aan de herdenking van de Eerste Wereldoorlog.

Gespreid over de periode 2016-2018 plannen de AAVR's in Parijs, Londen en Berlijn een uitvoering van de vredescompositie van de Vlaamse Regering.

De inspanningen voor de herdenking van '100 jaar Grote Oorlog' in Vlaanderen (Flanders Fields) worden verder gezet. Ik zal een actieplan opmaken voor de herdenkingsjaren 17-18.

5.3 Vlaanderen draagt zijn expertise uit inzake trauma en transformatie

2014-2015

Het Vlaams Vredesinstituut heeft in september 2015 het rapport 'Vredesopbouw en conflictpreventie in het Vlaamse buitenlandbeleid: een blauwdruk voor de inzet van expertise' opgeleverd.

2016

Ik zal onderzoeken op welke manier en op basis van de conclusies van voornoemde studie vredesopbouw structureel kan worden opgenomen in het Vlaams buitenlands beleid.

5.4 Good governance is een rode draad door de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking

2014-2015

Onze partnerlanden hebben het afgelopen jaar vooruitgang geboekt op het vlak van mensenrechten. Begin 2015 keurde het Malawiaanse parlement de *Divorce and Family Relations Bill* goed. De wet verhoogde de wettelijke huwbare minimumleeftijd tot 18 jaar. In juni 2015 schrapte Mozambique 'homoseksuele activiteiten' uit de koloniale strafwet van 1954.

Goed bestuur is een transversaal thema binnen de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking en een belangrijk element bij de keuze van projecten en programma's. We investeren in bestuurscapaciteit, om een goede uitvoering van de gefinancierde programma's te bevorderen. Ik verwijs onder andere naar de bijdrage voor de aanwerving van een financieel expert binnen de Mozambikaanse gezondheidssector (4.1.2).

Naast de horizontale integratie ondersteun ik ook projecten die rechtstreeks bijdragen tot de participatie van burgers tot het bestuur. Dit past binnen de strategienota's met de partnerlanden en respecteert de vooropgestelde concentratiesectoren. Dit jaar ondersteunde ik Pathfinder, een jongerenorganisatie die de belangenbehartiging versterkt m.b.t. seksuele gezondheid en rechten op nationaal niveau. Ik verwijs naar hoofdstuk 4.1.2.

2016

5.5. Bedrijven ondernemen duurzaam en 'maatschappelijk verantwoord' in het buitenland

2014-2015

FIT heeft in 2015 opnieuw een actieplan 'Maatschappelijke Verantwoord ondernemen' (MVO) opgesteld, dat ondernemers moet ondersteunen om in de volledige waardenketen risico's te beperken en waarden te maximaliseren. FIT wil daarbij vooral praktische tips

en handleidingen aanreiken, toegespitst op landen en sectoren, om duurzaam internationaal ondernemen (milieunormen, arbeidsrechten, mensenrechten,) in de praktijk te brengen, en internationale standaarden hanteerbaar te maken. Een concreet voorbeeld hiervan is de "MVO-checker" op de webstek van FIT, een online tool die bedrijven onmiddellijk toelaat om te bepalen welke internationale MVO-risico's ze lopen met hun handelsactiviteiten, en wat men kan doen om deze risico's te beperken

2016

Het MVO-actieplan van FIT bestond in 2014-2015 uit een extern luik (voor de bedrijven en stakeholders) en een intern luik (voor medewerkers in binnen- en buitenland). Dit krijgt een vervolg in 2016. Het thema krijgt ruime aandacht op de exportbeurs "Boost je Export" van FIT (zie eerder onder 3.2.1) van 27 tot 29 juni 2016 in de vorm van een uitgebreide infostand, workshops, enz.

5.6 Er is respect voor arbeids- en milieunormen

2014-2015

In de afgesloten onderhandelingen met handelsfaciliterend karakter zijn altijd belangrijke hoofdstukken duurzame ontwikkeling opgenomen die onze eigen standpunten intact houden en die ook uitdragen naar onze handelspartners.

De Vlaamse overheid wil bij haar aankoopbeleid een voorbeeldrol opnemen ten aanzien van andere sectoren en consumenten en al het mogelijke doen om te voorkomen dat ze goederen aankoopt die zijn vervaardigd met schending van mensenrechten. Voor de naleving van de IAO-conventies binnen overheidsopdrachten is daarom, in samenwerking met vertegenwoordigers van de Vlaamse, federale en lokale overheid, een methodiek uitgewerkt om het risico op schendingen in te schatten (vragenlijst) en om gerichte controles uit te voeren (audit). Deze methodiek wordt dit najaar getest bij een aantal overheidsopdrachten voor textiel.

2016

In 2016 zal Vlaanderen die lijn blijven aanhouden. DIV verspreidt, op instructie van de Werkgroep EU Handel, het Vlaamse standpunt bij de Waalse, Brusselse, federale, Europese en internationale partners.

In die zin geef ik de instructie om in plurilaterale en bilaterale onderhandelingen te blijven ijveren voor de invulling van voornoemde hoofdstukken. Ook in de nog te verder uit te werken tekst voor de bilaterale investeringsakkoorden van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie zal een dergelijk hoofdstuk moeten worden opgenomen opdat Vlaanderen er zijn goedkeuring aan kan verlenen.

In 2016 zal een eindconferentie plaatsvinden over een door Vlaanderen gefinancierd project (450.000 euro) van de IAO, dat inspeelt op respect voor arbeidsnormen. We zullen deze conferentie organiseren in samenwerking met de IAO en de Europese Commissie (als co-donor). Vlaanderen zetelt in de adviescommissie die de doelstellingen en het doelpubliek van de conferentie de komende maanden zal bepalen.

5.7 Vlaanderen voert een verantwoord(elijk) vergunningsbeleid voor handel in strategische goederen

5.7.1 Verdere praktische uitvoering van het Wapenhandel decreet

2014-2015

Met het oog op de mogelijk noodzakelijke bijsturing van bepaalde elementen in het Wapenhandel decreet heb ik eind 2014 aan DIV de opdracht gegeven om een open consultatieronde te houden bij alle belanghebbenden.

Ik zal in 2015 een conceptnota finaliseren met voorstellen tot optimalisatie, zonder daarbij aan de fundamentele van het decreet te raken. Ook de input uit de consultatieronde komt daarin aan bod.

Op het vlak van handhavingsbeleid worden in 2015 afspraken tussen het Departement internationaal Vlaanderen en het College van Procureurs-Generaal bekrachtigd over de wisselwerking tussen strafrechtelijke vervolging en administratieve sancties. Die afspraken zullen DIV toelaten om op een correcte manier de mogelijkheid van administratieve sancties te operationaliseren.

Nog dit jaar zal een werkgroep met vertegenwoordigers van mijn diensten, de andere deelstaten en de Administratie der Douane en Accijnzen bekijken welke afspraken mogelijk zijn over het toezicht op de in-, uit- en doorvoer van wapens en militair materiaal met het oog op het afsluiten van een samenwerkingsprotocol.

2016

Ik leg ter optimalisatie van het Wapenhandel decreet een ontwerp van wijzigend decreet voor en zet de nodige stappen om het vermelde samenwerkingsprotocol omtrent toezicht op de regels van het Wapenhandel decreet goed te keuren.

De bovenvermelde werkgroep behandelt nieuwe afspraken over de uitvoer van producten voor tweërlei gebruik. DIV zal het systeem van administratieve sancties operationaliseren.

DIV zet binnen het bestaande personeelsbestand bijkomende capaciteit in op de a posteriori controle van vergunningsdossiers en de handhaving van het wapenhandel-decreet.

5.7.2 Blijvend inzetten op outreach

2014-2015

Er is in 2015 een gids gelanceerd die bedrijven bijstaat in de ontwikkeling of verbetering van hun interne controleprogramma's tot naleving van de overbrengings- en uitvoercontroleprocedures in verband met strategische goederen. Daarnaast zijn verschillende seminars voor vergunningsaanvragers georganiseerd (onder meer over de optimalisatie van het Wapenhandel decreet).

De webstek is vernieuwd om onze klanten een meer overzichtelijke weergave te bieden van de toepasselijke wetgeving en de aanvraagprocedures. Verder wordt de nadruk gelegd op datgene wat de aanvragers reeds zelf moeten en kunnen doen om een betere samenwerking tussen de klant en de overheid te realiseren en zo de doorlooptijd van de dossiers in te korten.

In 2015 heeft mijn dienst zich verder actief ingezet op direct contact met de bedrijfswereld, onze belangrijkste klanten. Dit omvat bilateraal overleg met bedrijven over de procedures en regelgeving, maar ook het houden van en het deelnemen aan seminars, gaande van een algemene inleiding over de toepasselijke regelgeving tot en met specifieke problematieken.

Ook op Europees en internationaal niveau nam DIV deel aan conferenties voor de bedrijfswereld. Daarnaast werd deelgenomen aan seminars georganiseerd door andere overheidspartners (op Belgisch en Europees niveau) met het oog op uitwisseling van kennis en beste praktijken.

2016

Er komen, waar nodig, briefings waarin vergunningsaanvragers informatie krijgen over recente evoluties en aandachtspunten.

DIV voorziet een deelname aan het "EU Outreach Programme 2015-2017 on Export Control of Dual-Use Goods" voor outreach in derde landen.

5.7.3 Verkorten van de doorlooptijd van de dossiers

2014-2015

In 2015 is de dienst begonnen met een herziening en precieze beschrijving van onze procedures voor de afhandeling van *dual use* dossiers om een vlotte en correcte afhandeling te garanderen en gevoelige en ongevoelige dossiers in een vroeger stadium te identificeren.

In 2015 werd verder overlegd met externe actoren zoals de Administratie der Douane en Accijnzen, de CANVEK en de Staatsveiligheid om verschillende aspecten van de dossierinstroom en -behandeling te stroomlijnen. Mijn dienst levert hierbij ook input voor samenwerkingsinstrumenten die momenteel in de pijplijn staan.

2016

Ik zal nog sterker inzetten op de verdieping van de beleidstaken en de vertegenwoordiging van Vlaanderen in de toepasselijke werkgroepen en sanctieregimes. Het is van belang dat Vlaanderen steeds up to date is en mee bepalend is voor de ontwikkelingen en de daaruit volgende wijzigingen in de regelgeving en de beleidsaccenten binnen Europa en wereldwijd.

Ik streef naar de verdere digitalisering van de procedures. DIV zal in 2016 opnieuw een hefboomproject voorstellen bij Vlaanderen Radicaal Digitaal.

5.7.4 Bijdragen aan de promotie van het VN-Wapenhandelsverdrag en van een wereldwijde gelijkschakeling van regelgeving

2014-2015

DIV nam deel aan de eerste Conferentie van Verdragsstaten van het VN-Wapenhandelsverdrag en participeerde aan de voorbereiding ervan. Binnen de federale delegatie werden mee inspanningen geleverd voor de invoering van een robuust regime om de effectieve implementatie van het Verdrag te verzekeren.

Gezien het belang van dit Verdrag ondersteunt de Belgische bijdrage de financiering van het secretariaat dat Verdragsstaten bijstaat bij de implementatie van het Verdrag en van de Conferentie van Verdragsstaten. Dit verzekert onze vertegenwoordiging van spreekrecht in voornoemde Conferentie.

DIV stelt expertise ter beschikking aan landen die ondersteuning nodig hebben bij de implementatie van het Verdrag en het opzetten van een effectief controlesysteem. Dit past binnen het kader van het EU-programma ter ondersteuning van de uitvoering van het Verdrag.

2016

Ik streef ernaar om de afspraken over de financiering van Secretariaat en Conferentie van Verdragsstaten en de vertegenwoordiging in de Conferentie van Verdragsstaten te

verankeren in het Samenwerkingsakkoord van 17 juli 2007 met betrekking tot de invoer, uitvoer en doorvoer van wapens [...] en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel [...].

Ook in 2016 blijven mijn diensten actief binnen de Conferentie van Verdragsstaten en blijven zij bijstand verlenen in het kader van het voormelde EU-bijstandsprogramma.

5.7.5 Mee waken over het respecteren van internationale afspraken rond sanctieregimes

2014-2015

Binnen de bevoegdheid controle op handel in *dual use* goederen overlegt DIV regelmatig met alle overheidsbelanghebbenden en volgt de evoluties in de genomen maatregelen op.

Het correct naleven van de internationale en Europese sancties is cruciaal voor de Vlaamse bedrijven. Een goede en duidelijke informatiedoorstroming is dan ook belangrijk. DIV organiseerde in april 2015 een seminarie waarop een honderdtal bedrijven aanwezig was.

Vlaamse bedrijven kunnen met hun vragen of interpretaties van de sancties terecht bij DIV en meer bepaald bij de dienst CSG. In het bijzonder de sancties m.b.t. Iran en de in de tweede helft van 2014 aangenomen sancties t.a.v. Rusland gaven aanleiding tot veelvuldige individuele adviesverlening, temeer daar mijn diensten in deze dossiers optreden als eerstelijnsloket.

Als gevolg van de restrictieve maatregelen t.a.v. Rusland lanceerden mijn diensten onmiddellijk een nieuwsflash over de beperkingen en interpretaties, via de webstek. Mijn medewerkers lichtten de sancties toe aan strategische partners en het bedrijfsleven via specifieke outreach-momenten.

Bij mijn aantreden gaf ik een mandaat aan DIV om het compromis dat tijdens de vorige legislatuur is bereikt inzake de geviseerde entiteiten en de entiteiten die eigendom zijn van of onder de controle zouden staan van de geviseerde entiteiten te evalueren binnen de Sanctiewerkgroep. Deze evaluatie-oefening is nog niet afgerond.

2016

Meer specifiek verwacht ik dat de implementatie van de gewijzigde Iran-Verordening begin 2016 aanleiding zal geven tot vragen om verduidelijking van stakeholders en tot het organiseren van outreach-momenten. Ik heb aan DIV gevraagd om de correcte uitvoering van het Gemeenschappelijk Actieplan goed op te volgen.

5.7.6 Meewerken aan het samenwerkingsakkoord inzake nucleaire export

2014-2015

In een vorige legislatuur besloot de ICBB om deze materie verder te bespreken in een werkgroep in de schoot van het Overlegcomité. Bij gebrek aan een toenmalig akkoord op federaal niveau over het federale tekstvoorstel is er momenteel nog geen samenwerkingsakkoord tussen de gewesten en de federale staat. In 2015 begon DIV met de opmaak van een nieuwe draft van ontwerp van samenwerkingsakkoord inzake nucleaire export. Het is mijn bedoeling dit terug op de agenda te zetten van deze werkgroep.

2016

In 2016 zal mijn dienst mee toezien op een correcte en efficiënte invulling van het ontwerpsamenwerkingsakkoord conform de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest.

III. EEN EFFICIËNTE EN KWALITEITSVOLLE ORGANISATIE DIE BIJDRAAGT TOT HET BEHALEN VAN DE DOELSTELLINGEN

1. De entiteiten van het beleidsdomein focussen op de kerntaken en werken efficiënt samen

2014-2015

Een volwaardig Vlaams Ministerie van Buitenlandse Zaken staat niet alleen in voor de coherentie van het buitenlandse beleid binnen de Vlaamse overheid, maar vereist eveneens een efficiënte samenwerking binnen het eigen beleidsdomein.

Op ambtelijk vlak is er het managementcomité of MACO iV dat fungeert als een platform voor netwerking tussen het departement en de agentschappen en als forum voor afstemming over operationele aangelegenheden.

Het kerntakenplan van het beleidsdomein iV is goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 17 juli 2015 en zorgt door het afstoten van bepaalde taken en het opnemen van nieuwe opdrachten voor een meer gefocuste werking.

2016

Zowel ambtelijk via het MACO iV als politiek blijven we de coherentie bewaken en kijken we proactief uit naar opportuniteiten voor samenwerking.

2. Het departement iV wordt een volwaardig ministerie van Buitenlandse Zaken

2014-2015

Op 17 juli 2015 keurde de Vlaamse Regering het groeitraject goed om DiV om te vormen tot een volwaardig ministerie van Buitenlandse Zaken. Dat zal de coherentie van het internationale beleid van Vlaanderen bewaken en instaan voor de coördinatie ervan. Meer coherentie zorgt ervoor dat het totale internationale optreden van Vlaanderen een duidelijkere focus krijgt, efficiënter en effectiever zal worden. Zeker in de huidige strikte budgettaire context is dat een absolute noodzaak.

De regering heeft drie concrete initiatieven voorgesteld:

1. Duidelijkere omschrijving van de opdrachten van het beleidsdomein internationaal Vlaanderen, m.n. de internationale diplomatieke vertegenwoordiging, het buitenlands beleid en de Europese aangelegenheden, de ontwikkelingssamenwerking, het afzet- en uitvoerbeleid, met uitzondering van het afzet- en uitvoerbeleid van landbouw-, tuinbouw- en visserijproducten, het aantrekken van buitenlandse investeringen, de vertegenwoordiging van het Vlaams Gewest in de federale instellingen en organen en in het Agentschap voor Buitenlandse Handel, de controle op de handel in strategische goederen, het toerisme en het protocol

2. Organisatie brede afspraken over het internationale optreden van Vlaanderen. De instrumenten daartoe zijn: omzendbrieven over procedures voor de Vlaamse overheid over bijvoorbeeld het sluiten van internationale verdragen, omzetting van Europese richtlijnen en buitenlandse zendingen van leden van de Vlaamse Regering; geografische en thematische referentiedocumenten; een nieuw kaderdecreet Buitenlands Beleid dat meer sturing moet geven aan de acties van zowel het DiV als van de Vlaamse overheid in haar geheel.

3. Versterking van de horizontale dienstverlening. Het gaat daarbij om protocol, zendingen naar het buitenland en ontvangsten van buitenlandse bezoekers door alle leden van de Vlaamse Regering, Algemene Afvaardigingen van de Vlaamse Regering in het buitenland, briefings aan het diplomatieke corps, het internationaal bezoekersprogramma en juridisch advies.

2016

In 2016 moet het nieuwe Ministerie van Buitenlandse Zaken zijn beslag krijgen.

3. De Vlaamse vertegenwoordigingen functioneren effectief en efficiënt

2014-2015

In september 2015 zijn de onderhandelingen over de aanpassing van het samenwerkingsakkoord voor de deelstaatvertegenwoordigers opgestart. Vlaanderen streeft hierbij naar een hogere rang voor de vertegenwoordigers in het buitenland.

Het "Expertisecentrum Buitenlands Netwerk" (afgekort EBN) binnen FIT is operationeel sinds 1 maart 2015. Vanaf deze datum kunnen alle personeelsleden van TVL, FIT en DIV, tewerkgesteld in het buitenland (zowel uitgestuurde personeelsleden als personeelsleden met een lokaal contract), zich richten tot EBN voor al hun vragen met betrekking tot personeelsaangelegenheden en facility management. Onderzoek loopt of het zinvol is om de EBN dienstverlening uit te breiden op het vlak van ICT en Financiën.

Het moderne HR-beleid van de Vlaamse overheid erkent het belang van tijdelijke mobiliteit van personeelsleden naar het buitenland. Tijdens de vorige regeerperiode coördineerde DIV met financiële ondersteuning van AgO een pilootprogramma voor tijdelijke mobiliteit. Dit programma liet toe om personeelsleden van de VO voor een korte periode (1 maand tot maximaal 3 maanden) te laten functioneren in een buitenlandkantoor van DIV, FIT en Toerisme Vlaanderen. In totaal maakten 15 personeelsleden hiervan gebruik voor een periode van 19 maanden.

De beslissing van de Vlaamse regering i.v.m. de versterking van de EU-reflex in Vlaanderen, impliceert eveneens een versterking van de AAVR bij de EU.

2016

DiV werkt concrete voorstellen uit voor de uitbouw van een Vlaamse diplomatieke loopbaan. In de loop van het jaar wordt de coördinatie binnen het buitenlandnetwerk geïmplementeerd.

Ik zal een beslissing nemen om het diplomatieke AAVR-netwerk uit te breiden met één post, op basis van een SWOT-analyse opgesteld door DIV.

Ook FIT voert in 2016 de wijzigingen in zijn buitenlands netwerk door, op basis van de beslissingen genomen in 2015. (cf. 3.1.3.)

4. De subsidies die we verlenen zijn maximaal afgestemd op de doelstellingen

4.1 Principes als kader voor subsidies aan multilaterale organisaties

De principes uit de beleidsnota aangaande multilaterale financiering waren richtinggevend voor onze bijdragen aan multilaterale instellingen in 2014-2015. Ook volgend jaar zal ik deze principes in acht nemen.

4.2 Organisatie van de begroting ontwikkelingssamenwerking in lijn met de realiteit in het Zuiden

2014-2015

De vastleggingskredieten binnen de begroting voor ontwikkelingssamenwerking in 2014 zijn maximaal aangewend, waardoor er geen acute nood was om gebruik te maken van een tijdelijke overdracht van kredieten naar het volgend begrotingsjaar.

2016

Mijn diensten bekijken in samenspraak met het departement Financiën en Begroting mogelijkheden om de organisatie van de begroting voor ontwikkelingssamenwerking verder in lijn te brengen met de realiteit in de partnerlanden en de specificiteit van subsidiëring van internationale organisaties.

5. Streven naar een optimale intra-federale samenwerking met respect voor ieders bevoegdheden

Ik heb na de installatie van de Vlaamse Regering onmiddellijk contacten gelegd en overleg gepleegd met de regeringen van de andere gemeenschappen en gewesten. Nadien volgden nog andere overlegmomenten. We hebben het onder meer gehad over de aanpassing van de samenwerkingsakkoorden buitenlands beleid: multilateraal, Europees en het statuut van onze vertegenwoordigers

De aanpassing aan de nieuwe institutionele toestand van de samenwerkingsakkoorden die nog dateren uit de vroege jaren negentig is een belangrijke uitdaging voor de intra-federale samenwerking. Ik nam het initiatief om dit te agenderen op het ICBB.

Een ander aandachtspunt dat is opgenomen met de federale overheid en waarvoor de deelstaten vragende partij zijn, is de aanpassing van de protocollaire rangorde. Tijdens de missies naar het buitenland is het van belang dat de minister-president protocollair op een hogere plaats komt dan nu het geval is. Enkel op die manier krijgen Vlaanderen en de meereizende Vlaamse bedrijven, voldoende aandacht van de ontvangende instanties. DIV verdedigt het Vlaamse standpunt op een werkgroep die de federale minister van Binnenlandse Zaken heeft opgericht en op 5 juni voor het eerst samenkwam.

Het is van belang dat Vlamingen in het buitenland hun stem kunnen uitbrengen ter gelegenheid van deelstaatverkiezingen. Ik heb dit aangekaart binnen het Overlegcomité, idealiter via een systeem van e-voting.

IV. BIJLAGEN

Bijlage 1. Overzicht van beleidsengagementen (september 2014 – september 2015) in euro

- Alle subsidie dossiers werden vastgelegd in de periode tussen september 2014 en september 2015, met uitzondering van de subsidies aan personen voor stages in internationale organisaties, vastgelegd tijdens het begrotingsjaar 2014.
- De uitgaven voor het internationaal netwerk van vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid bevatten volgende kosten: personeel, werking, huisvesting en activiteiten voor de periode januari 2014 tot januari 2015.
- De lidmaatschapsbijdragen aan internationale organisaties werden betaald aan de hand van een factuur, met uitzondering van de lidmaatschapsbijdrage aan het Wereld Economisch Forum, dat via een subsidie betaald werd.
- De financiering van de Vlaamse UNESCO commissie en Flanders Today gebeurde op basis van facturen.

DOELSTELLING 1: DE BELANGEN VAN DE VLAAMSE SAMENLEVING WORDEN INTERNATIONAAL GOED BEHARTIGD	
VLAANDEREN MAAKT DEEL UIT VAN EEN SLAGKRACHTIGE EU	
Subsidie aan het Vlaams-Europees verbindingagentschap (vleva)	1.106.000,00
Uitgaven voor het internationaal netwerk van vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid: Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de EU	241.421,70
VLAANDEREN HEEFT GOEDE RELATIES MET BUITENLANDSE OVERHEDEN	
Subsidie aan de Europese groepering voor territoriale samenwerking West-Vlaanderen/Flandre-Dunkerque-Côte d'Opale	30.004,00
Subsidie aan de Europese groepering voor territoriale samenwerking in Eurometropool Lille-Kortrijk-Tournai	90.387,28
Subsidie aan de Vlaamse coördinator voor de grensoverschrijdende samenwerking met Noord-Frankrijk	100.000,00
Uitgaven voor het internationaal netwerk van vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid: Algemene Afvaardigingen van de Vlaamse Regering in Duitsland, Polen en de Baltische staten, Spanje, Frankrijk, Nederland, Groot Brittannië, de Verenigde Staten, zuidelijk Afrika, Oostenrijk, Hongarije, Tsjechië, Slowakije en Slovenië	5.059.516,95
VLAANDEREN IS GERICHT AANWEZIG IN MULTIATERALE ORGANISATIES	
Uitgaven voor het internationaal netwerk van vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid: Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de VN instellingen in Genève	146.363,49
Subsidies aan personen voor stages bij internationale organisaties	476.000,00
Subsidie aan het UNESCO Trustfund voor de ondersteuning van verschillende projecten	900.000,00
Financiering van de Vlaamse UNESCO Commissie	30.000,00
Subsidie aan de Vereniging voor de Verenigde Naties	37.000,00
Subsidie aan het Unesco Platform Vlaanderen	30.000,00

DOELSTELLING 2: VLAANDEREN HEEFT EEN STERKE(RE) INTERNATIONALE REPUTATIE DIE ONS BETER VOORUIT HELPT	
VLAANDEREN IS ERKEND ALS LOGISTIEKE TOEGANGSPOORT TOT EUROPA	
Subsidie aan het Antwerp/Flanders Port Training Center (APEC) voor 100 opleidingsbeurzen voor havenpersoneel	300.000,00
Subsidie aan het Institute of Transport and Maritime Management (ITMMA) tien studiebeurzen voor buitenlandse studenten	110.000,00
VLAANDEREN STAAT TE BOEK ALS EEN TOP TOERISTISCHE BESTEMMING	
Lidmaatschapsbijdrage aan het Network of European Regions for a Sustainable and Competitive Tourisme (NECSTouR)	2.000,00
Lidmaatschapsbijdrage aan het World Tourism Organization (UNWTO)	36.572,00
VLAANDEREN IS SYNONIEM VOOR STATE OF THE ART	
Subsidie aan deBuren voor de deelname van Vlaamse artiesten op het National Arts Festival in Grahamstown, Zuid-Afrika	5.000,00
Subsidie aan het Prado Museum in Madrid voor de tentoonstelling over Rogier Van der Weyden	75.000,00
Subsidie aan het STAM Gent voor de organisatie van de tentoonstelling 'het verloren koninkrijk - Willem I en België'	50.000,00
Subsidie aan het Flanders Centre in Osaka, Japan	550.000,00
Subsidie aan de Commissie Cultureel Verdrag Vlaanderen – Nederland (CVN)	132.000,00
Lidmaatschapsbijdrage aan het EU National Institute for Culture (EUNIC) 2014	10.000,00
Lidmaatschapsbijdrage aan het EU National Institute for Culture (EUNIC) 2015	10.000,00
Subsidie aan het dansgezelschap Rosas voor de deelname aan het Steirischer Herbst Festival in Graz, Oostenrijk	10.000,00
Subsidie aan het Fundacja Gedanense in het raam van de Vlaamse Week in Gdansk, Polen	20.000,00
VLAANDEREN GELDT ALS PLACE TO BE VOOR ONDERWIJS EN WETENSCHAP	
Subsidie aan Flanders Knowledge Area (FKA)	70.000,00
Subsidie aan het Steunpunt Buitenlands Beleid Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking	160.000,00
Subsidie aan het Local Organizing Committee (LOC) voor de organisatie van de academische top tussen de EU en de Gemeenschap van Latijns-Amerikaanse en Caribische landen (CELAC) in Brussel	20.000,00
EXPATS IN BINNEN- EN BUITENLAND ZIJN GEÏNSPIREERD DOOR VLAANDEREN	
Subsidie aan Vlamingen in de Wereld (VIW)	231.000,00
Financiering van Flanders Today	926.913,48

DOELSTELLING 3: DE VLAAMSE ECONOMIE STAAT IN EEN STERKE CONCURRENTIE-POSITIE DOOR INTERNATIONALISERING	
VLAANDEREN IS WERELDWIJD NOG PROMINENTER GEPOSITIONEERD ALS STERKE EN INNOVATIEVE ECONOMIE	
Lidmaatschapsbijdrage aan het Wereld Economisch Forum	55.000,00
Uitgaven voor het internationaal netwerk van vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid: Vlaamse Economische Vertegenwoordigers (66 kantoren en 9 antennes in 55 landen)	19.647.594,00
EEN MEER GERICHTE INTERNATIONALISERING VERSTERKT HET ECONOMISCH WEEFSEL IN VLAANDEREN	
Subsidie aan de Vlaams-Chinese Kamer van Koophandel	77.855,00
INTERNATIONALISERING STAAT NOG MEER CENTRAAL IN DE GROEISTRATEGIE VAN BEDRIJVEN EN CLUSTERS	
Subsidies voor activiteiten ter bevordering van het internationaal ondernemen	6.570.921,66
Subsidies voor projecten ter bevordering van het internationaal ondernemen door bedrijfsgroeperingen, (gemengde) kamers van koophandel en business clubs	1.287.940,69
Subsidies voor advies voor internationaal advies binnen de kmo-portefeuille	257.216,75
EEN MEER GERICHTE INTERNATIONALISERING VERSTERKT HET ECONOMISCHE WEEFSEL IN VLAANDEREN	
Subsidies voor de export van Vlaamse uitrustingsgoederen	5.657.998,35

DOELSTELLING 4: VLAANDEREN DRAAGT ERTOE BIJ DAT DE INTERNATIONALE ARMOEDE VERDER AFNEEMT	
DE VLAAMSE SAMENWERKING BLIJFT GECONCENTREERD OP DE PARTNERLANDEN IN ZUIDELIJK AFRIKA	
Subsidie aan het ministerie voor Volksgezondheid van Mozambique (ProSaude) 2014	2.000.000,00
Subsidie aan het ministerie voor Volksgezondheid van Mozambique (ProSaude) 2015	1.971.086,00
Subsidie aan het Institutio Nacional de Saúde (INS) 'Building institutional capacity to strengthen the evidence base of the public health system in Mozambique	896.665,00
Subsidie aan het Instituut voor Tropische Geneeskunde: 'Building institutional capacity at INS to strengthen the evidence base of the public health system in Mozambique'	305.250,00
Subsidie aan de Belgische Technische Cooperatie (BTC) voor het verbeteren van het financieel beheer van het ministerie van Gezondheid VAN Mozambique	449.966,00
Subsidie aan Viva Africa Mozambique voor het project 'Healthy women, healthy future' in Mozambique	200.000,00
Subsidie aan Pathfinder International Mozambique: Strengthening the Capacity of Youth Civil Society in Sexual and Reproductive Health and Rights (INICIATIVA) in Mozambique	250.000,00
Subsidie aan de Voedsel- en Landbouworganisatie als tegemoetkoming voor het project capaciteitsversterking van kleinschalige boeren rond vermarkting in de districten in Mzimba en Kasungu (Malawi)'	4.500.000,00
Subsidie aan Mikolongwe Veterinary College of Science in Malawi om de opstart van het nieuwe Mikolongwe Livestock Development Trust te ondersteunen	150.000,00
Subsidie aan de Universiteit van Kaapstad om het ecosysteem voor sociale ondernemingen in Zuid-Afrika te verbeteren	1.000.000,00
Subsidie aan het Gordon Institute of Business Science voor het bouwen aan het ecosysteem voor sociale ondernemingen in Zuid-Afrika	702.000,00
Subsidie aan de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) voor de kennisopbouw en uitwisseling m.b.t. jobcreatie via kmo-ontwikkeling in Zuid-Afrika	600.000,00
WE SPELEN PERMANENT IN OP DE BELANGRIJKE TRENDS EN EVOLUTIES IN ZUIDELIJK AFRIKA	
Subsidies aan het International Partnership for Microbicides: Preparing for Access: Community Engagement and Outreach in Lesotho, South Africa and Zimbabwe on Microbicides for HIV Prevention	150.000,00
Subsidie aan UNICEF in het kader van de samenwerkingsovereenkomst 2016-2019	3.000.000,00
Subsidie aan UNAIDS in het kader van de samenwerkingsovereenkomst 2015-2018	3.000.000,00
VLAANDEREN LEEFT INTERNATIONALE VERBINTENISSEN INZAKE INTERNATIONALE KLIMAATBIJSTAND NA	
Subsidie aan de Environmental Monitoring Group Trust (EMG) voor het versterken van het 'Adaptatie Netwerk' in Zuid-Afrika	420.000,00

VLAANDEREN SCHAKELT ZICH IN DE INTERNATIONALE ARMOEDE-AGENDA IN	
Realiseren van een integrale noodhulpbenadering	
Subsidie aan Rode Kruis Internationaal: Conflict in Noord-Irak	400.000,00
Subsidie aan Rode Kruis Internationaal: Verlenging re-integratieproject Rumonge-Kayogoro in Burundi	249.972,00
Subsidie aan Rode Kruis Internationaal: Noodhulp conflict Jemen	150.000,00
Subsidie aan Artsen Zonder Grenzen: Bestrijding Ebola in Liberia	250.000,00
Subsidie aan SOS Kinderdorpen: Noodhulp Syrië	76.533,33
Subsidie aan The United Nations Central Emergency Response Fund	600.000,00
Subsidie aan The United Nations Central Emergency Response Fund	300.000,00
Subsidie aan UNDP: Noodhulp overstromingen Malawi	164.500,00
Subsidie aan UNDP: Noodhulp overstromingen Mozambique	164.500,00
Subsidie aan Plan België voor geïntegreerd onderwijs en kindbescherming voor intern ontheemden en gastgemeenschappen in een district van de Lakes-deelstaat in Zuid-Soedan	248.774,00
Subsidie aan het Belgisch Comité voor Unicef: Levensnoodzakelijke hulpverlening aan de gemeenschappen die getroffen zijn door het Ebola virus	200.000,00
Subsidie aan de VN organisatie voor Palestijnse vluchtelingen	150.000,00
Versterken van het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking	
Subsidie aan de Koepel van de Vlaamse Noord-Zuidbeweging voor het steunpunt 4 ^{de} pijler	150.000,00
Subsidie aan Zuiddag voor de campagne 'Work & Time for Change'	45.000,00
Subsidies aan het impulsbeleid gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking	2.485.327,50
Subsidies aan NGO's in kader van de statuten GESCO/DAC	1.210.000,00
Subsidie aan Vlaamse Vereniging voor ontwikkelingssamenwerking en technische bijstand (VVOB) voor de algemene werking	300.000,00
Subsidie aan VVOB: Scholenbanden	130.000,00
Subsidie aan Geronimo voor de ondersteuning van 'Soundtrack Zuid-Afrika'	30.000,00

DOESTELLING 5: WE WERKEN MEE AAN EEN DEMOCRATISCHERE EN RECHTVAARDIGERE WERELD	
VLAANDEREN STREEFT NAAR EEN BETERE NALEVING VAN DE RECHTEN VAN DE MENS WERELDWIJD	
Subsidie aan het Interfederaal Gelijkekansencentrum	28.500,00
Subsidie aan de Raad van Europa voor de oprichting van een orgaan dat mogelijke schendingen van de mensenrechten in Oost-Oekraïne monitort	85.000,00
Subsidie aan de Anna Lindh Euro-Mediterrane Stichting ter promotie van de dialoog tussen Culturen	25.000,00
Lidmaatschapsbijdrage aan het International Holocaust Remembrance Alliance (IHRA)	8.500,00
DE HERDENKING VAN DE EERSTE WERELDOORLOG VERSTERKT DE VREDESGEDACHTEN	
Subsidie aan AFS Intercultural Programs voor de ontwikkeling van lesmateriaal voor Amerikaanse middelbare scholieren over Wereldoorlog I	24.457,85
Subsidie aan de 'Royal Canadian Artillery Heritage Trust' voor de oprichting van een standbeeld ter ere van John McCrae	35.283,93
Subsidie aan 'The World Remembers' organisatie voor de creatie van een databank van namen van burgers en soldaten die omkwamen in de periode van 1914-1918	20.000,00
Subsidie aan de Vlaamse Vereniging van Onderzoeksjournalisten voor het organiseren van het congres 'Waarheidsvinding in tijden van internationale crises en conflict'	20.000,00
Subsidie aan het Genootschap Passchendaele Society voor het officiële herdenkingsprogramma rond de slag van Passendale	140.000,00
Subsidie aan het Vlaams Instituut voor Archivering (VIAA) voor het digitaliseringsproject van kranten uit de periode 1914-1918	23.512,00
Subsidie aan het Johannesburg Holocaust and Genocide Centre voor een educatieprogramma over WOI in Zuid-Afrikaanse scholen	5.000,00
Subsidie aan het Talbot House voor de internationale herdenking '100 jaar Talbot House'	97.909,75

Bijlage 2. Regelgevingsagenda

De regelgevingsagenda wordt automatisch gegenereerd uit de e-regelgevingsagendatool van de dienst Wetsmatiging en is te vinden op <http://regelgevingsagenda.bestuurszaken.be>

Bijlage 3. Moties en resoluties van het Vlaams Parlement**Het voorbije parlementaire jaar keurde het Vlaamse Parlement onderstaande resoluties goed die inspelen op de beleidsvelden 'buitenlands beleid', 'internationaal ondernemen' en 'ontwikkelingssamenwerking' van het beleidsdomein internationaal Vlaanderen en betreffende:**

- de voortgangsbewaking van de post-2015 ontwikkelingsagenda (4 maart 2015, nr. 158)
- de erkenning van de Palestijnse Staat (17 juni 2015, nr. 228)
- de verregaande aantasting van zowel de seksuele en reproductieve rechten van de vrouw als de rechten van het kind in Iran (11 maart 2015, nr. 280)
- het bannen van massavernietigingswapens (23 april 2015, nr. 326)
- de herdenking van de honderdste verjaardag van de Armeense genocide (23 april 2015, nr. 328)
- de bestrijding van gewelddadige radicalisering (27 mei 2015, nr. 336)
- het ethisch verantwoord en duurzaam ondernemen, meer specifiek met betrekking tot de kledingproductie in het kader van het Bangladesh-charter (10 juni 2015, nr. 389)

De Vlaamse Regering heeft de volgende initiatieven ondernomen om tegemoet te komen aan de bezorgdheden uitgedrukt in resolutie 158:

Ik verwijs naar de beleidsinitiatieven in hoofdstuk 4.2.1.

De in de resolutie voorgestelde prioriteiten m.b.t. financiering zijn verdedigd binnen de Belgische positiebepaling t.a.v. de conferentie over financiering voor ontwikkeling. Ik verwijs naar mijn antwoord op schriftelijke vraag nr. 339 van 12 juni 2015 van Tine Soens.

De eerste Staten-Generaal ontwikkelingssamenwerking zal het thema van de SDG's behandelen. Voor meer informatie verwijs ik naar hoofdstuk 4.4.3.

Ik verwijs naar mijn antwoord op de vraag om uitleg 1498 over de opvolging van de SDG's in Vlaanderen. Hieruit blijkt dat ik geregeldterugkoppel met het parlement over de vooruitgang van het mondiaal kader.

De Vlaamse Regering heeft de volgende initiatieven ondernomen om tegemoet te komen aan de bezorgdheden uitgedrukt in resolutie 280:

Ik verwijs naar mijn antwoord op de vraag om uitleg 1155 over de seksuele en reproductieve rechten van vrouwen in Iran. In mijn antwoord heb ik erop gewezen dat het erg gevoelig ligt om vanuit de regering de wetgevende macht in andere landen te bekritisieren. Zo zou het Vlaams Parlement het ook onaanvaardbaar vinden mocht de Iraanse regering bijvoorbeeld holibivriendelijke Vlaamse wetten openlijk afkeuren. Ik geloof daarom dat het kanaal van de interparlementaire diplomatie aangewezen is, om op gelijke voet – van volksvertegenwoordiger tot volksvertegenwoordiger – te pleiten voor het beschermen van de seksuele en reproductieve rechten en gezondheid van Iraanse en Vlaamse burgers.

Vanuit de Vlaamse Regering draagt Vlaanderen wel bij tot een multilaterale aanpak van deze problematiek. Mijn diensten volgen de periodieke mensenrechtenrapporten in Iran op, en pleiten binnen de Belgische delegatie voor aandacht voor de seksuele en reproductieve rechten.

De Vlaamse Regering heeft de volgende initiatieven ondernomen om tegemoet te komen aan de bezorgdheden uitgedrukt in resolutie 389:

Ik verwijs naar mijn antwoord op de vraag om uitleg 2755 over de transparantie van het productieproces in de modesector. Ik heb de resolutie onder de aandacht gebracht van mijn collega's in de Vlaamse Regering. Het aspect ethisch verantwoord ondernemen is voor de Vlaamse Regering een belangrijke beleidslijn. Er komt een dubbele missie in het nieuwe decreet dat nog aan de regering moet worden voorgelegd. Daarbij zullen we voor zowel het binnenlandse als het buitenlandse netwerk vragen om bij te dragen aan duurzaamheid, aan het duurzaam bevorderen van export, aan de internationalisering van ondernemingen en het duurzaam stimuleren van economische groei. Ethisch en duurzaam ondernemen staat daarbij voorop. FIT moet daarbij informeren, sensibiliseren en faciliteren binnen een ethische en duurzame context.

Er is een actieprogramma van FIT inzake maatschappelijk verantwoord internationaal ondernemen. Ik verwijs ook naar de publicatie van de ter zake geldende richtlijnen 'Maatschappelijk verantwoord ondernemen' (MVO).

Er werden een interpellatie en moties ingediend over de gevolgen van het Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP) voor Vlaanderen (nr. 22, 27 januari 2015)

Bijlage 4. Rapportering over de opvolging van de aanbevelingen van het Rekenhof

Het Rekenhof maakte de volgende aanbevelingen

1. Het departement IV dient de regelgeving op het gebruik van rollende fondsen door de vertegenwoordigers van de Vlaams Regering te actualiseren, te vervolledigen en zo aan te passen dat zij een daadwerkelijke controle faciliteert. Het departement dient erop toe te zien dat de vertegenwoordigers de gedragscode bestuurlijke uitgaven naleven.
2. De Vlaamse overheid dient de regelgeving te verduidelijken en te vervolledigen op het vlak van telewerk en van de vergoeding van onkosten van personeelsleden met een standplaats in het buitenland.
3. Het ministerie moet de praktijk van de uitgaven voor de actieve representatie door de VVR aanpassen aan de regelgeving.
4. Het ministerie dient meer aandacht te besteden aan de verantwoording van restaurantkosten en bij georganiseerd of frequent hotelgebruik in eenzelfde stad, de markt correct te bevragen.

DIV heeft de regelgeving met betrekking tot het gebruik van de rollende fondsen door de Algemeen Afgevaardigden van de Vlaamse Regering aangepast door middel van een nieuw dienstorder ter zake (DiV/DIN 14/01, dd.16 oktober 2014). Dit dienstorder zorgde voor een actualisering, stroomlijning en verduidelijking van de na te leven regels.

Het Departement blijft verder groot belang hechten aan de naleving van de gedragscode bestuurlijke uitgaven door de AAVR.

Bijlage 5. Rapportering over gevolgen die gegeven werden aan de arresten van het Grondwettelijk Hof en het Hof van Justitie die betrekking hebben op de regelgeving

In juli 2014 heeft de Vlaamse Regering bij het Grondwettelijk Hof beroep ingesteld tegen een aantal artikelen uit het consulaire wetboek. Op 28 mei 2015 heeft het Grondwettelijk Hof daarover een arrest gewezen. Het Grondwettelijk Hof heeft geoordeeld dat de federale overheid haar bevoegdheid niet te buiten is getreden en dat op grond van een restrictieve interpretatie van het consulaire wetboek. Het arrest is een bevestiging van de interpretatie van de Vlaamse Regering. Om die reden zijn er geen onmiddellijke juridische implicaties van dit arrest voor het buitenlands beleid van de Vlaamse regering of voor de (economische) vertegenwoordigers in het buitenland.